NR 572

el poble de catalunya i la república espanyola davant l'estatut

CEDOC FONS A. VILADOT

★

PAPERS de TREBALL i D'INFORMACIÓ

Països Catalans. setembre 1972 núm. 2

UAB Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General CEDOC

U B
Biblioteca de Comunicació
Hemeroteca General
CEDOC

el poble de catalunya i la república espanyola davant l'estatut

★

PAPERS de TREBALL i D'INFORMACIÓ

Països Catalans. setembre 1972 núm. 2

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

PRESENTACIÓ

Apareix aquest número 2 dels **«Papers de Treball i d'Informació»** com una aportació a la campanya «Per què l'Estatut de 1932», que decidí endegar la Comissió Permanent de l'Assemblea de Catalunya en la seva tercera sessió.

Ens ha semblat interessant a tal fi presentar, comparats, l'Estatut plebliscitat pel poble de Catalunya el 2 d'Agost de 1931 i l'Estatut oficial aprovat per les Corts Constituents de la República espanyola el 9 de Setembre de 1932.

Incloem com a apèndix l'Estatut de Règim Interior de Catalunya aprovat pel Parlament català el 25 de Maig de 1933.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

ÍNDEX

Presentació

Introducció Històrica

Nota

Els dos Estatuts comparats i comentats

Apèndix: Estatut de Règim Interior de Catalunya

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

INTRODUCCIÓ HISTÒRICA

El 14 d'abril de 1931 es proclamava la República Catalana com a Estat integrant de la Federació Ibèrica, hores abans que fos proclamada la República espanyola a Madrid. A Catalunya, el triomf de la República desplaçà el poder polític de mans de la gran burgesia regionalista —que fins el darrer moment jugà la carta monàrquica —a mans de les classes populars catalanes. La classe obrera —tradicionalment anarquista a Catalunya— es decidí a participar en aquelles eleccions crítiques (eleccions municipals de 1931) i el seu vot contribuí decisivament en el desplaçament polític esmentat. L'ensorrada de l'estructura política monàrquica espanyola era una conquesta de les classes populars, que a Catalunya anava estretament lligada al primer assaig d'autodeterminació catalana. El republicanisme espanyol refusà plenament la decisió democràtica de les classes populars catalanes i amb velades pressions convertí la República Catalana en Generalitat de Catalunya, posant bastons a les rodes en la marxa de Catalunya —en el camí cap a l'autodeterminació— vers la concepció d'una estructura política peninsular federal. La desproclamació de la República Catalana el 17 d'abril del 1931 donava un viratge al nou període polític interferint-se en una decisió política presa democràticament per les classes populars catalanes. Així, el 9 de maig surt un decret que fixa les relacions de govern entre el Poder Central i la Generalitat de Catalunya, títol que suplanta l'anterior de República Catalana. Aquest decret estableix que s'elabori un avantprojecte d'Estatut Autonòmic que haurien d'aprovar les Corts Constituents de la República espanyola. Aquesta condició implicava el control de la voluntat sobirana del poble català, que quedava sotmès a les decisions d'unes Corts Constituents espanyoles.

El 2 d'agost se celebra el plebiscit per a l'aprovació de l'Estatut de Catalunya que havia elaborat una comissió redactora reunida a Núria. Vota en pes el poble català —la participació de votants fou del 80%— i és aprovat per 592.691 vots, contra 3.276 i 1.105 en blanc —els vots en contra tot just arriben al 0'6%— Una nova evidència —si calia— del desig de sobirania de Catalunya.

El 14 del mateix agost, Francesc Macià, president de la Generalitat i cap del partit Esquerra Republicana de Catalunya, el presenta al president del Govern Provisional de la República, Niceto Tlcalà-Zamora. El dia 22 de setembre comença, a Madrid, la discussió del **«Título II»** de la Constitució de la República espanyola, el qual inclou el tràmit de les autonomies dites «regionals». Mentre l'Estatut de Núria, plebiscitat majoritàriament pel poble de Catalunya, esperava l'hora

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

de posar-se a la consideració de les Corts constitucionals espanyoles, hom es plantejà la forma que hauria d'adoptar la República i és rebutjada, gairebé sense plantejar-la seriosament, la solució federal a l'estructura de l'Estat. Això ja fa pressentir les dificultats que, en un **«Estado Integral, compatible con la autonomía de los Municipios y las Regiones»** (com resa l'article I de la Constitució), haurien d'afrontar les aspiracions de les nacions peninsulars a l'autodeterminació. L'Estat espanyol, com en els regnats dels Borbons, com en la Dictadura de Primo de Rivera, continuava essent un Estat unitari.

Mentre es discuteixen els articles 49 i 50 de la Constitució espanyola, d'octubre a novembre de 1931, ja es manifesten els primers violents recels espanyolistes. En aquest primer moment ja es destaca Ramón Menéndez-Pidal, centralista reaccionari que bastí el mite de **«la Espana Imperial»**, que després aprofitarien les mentalitats feixistes adherides al general Franco.

El 9 d'abril de 1932, al cap de vuit mesos que fou presentat pel President Macià, un cop establerta la Constitució i votada la llei de Bases de la Reforma Agrària, és llegit a les Corts el dictamen sobre l'Estatut català de la Comissió Parlamentària creada per aquest fi segons la mecànica constitucional. Aquest dictamen ja retalla bon nombre de les facultats que el poble de Catalunya, en el camí vers l'autodeterminació, s'havia autoatorgat a través del plebiscit. Cambó —diputat—, líder de la classe burgesa catalana, aprovà sense queixa el dictamen de la Comissió Parlamentària, Macià i l'Esquerra Republicana, així com tots els altres partits integrats a la Generalitat, de tendència esquerrana, protestaren en va.

Comença el debat per a l'aprovació o rebuig de l'Estatut de Catalunya, ja mutilat de bell antuvi, el 6 de maig. És en aquests mesos de discussió (fins a l'agost) que es manifesten més vehements les protestes contra les aspiracions nacionals de Catalunya. L'oposició surt al carrer i agermana les forces tossudament centralistes representades no sols per grups de tendència monàrquica, sinó també per grups republicans i pel Partido Socialista Obrero Espanol (PSOE). Els homes del PSOE (Prieto, Largo Caballero) defensaven les fronteres i la integritat de l'Estat espanyol amb tanta o més energia que la gran burgesia, els grans terratinents i el capital financer. El PSOE, amb el lema de la solidaritat internacional de classe, però en plena contradicció amb el concepte socialista d'internacionalisme, beneficiava el nacionalisme opressor recolzant els privilegis de la nació dominant (nacionalisme espanyol). Hom crida contra la **«colonización de Espana por Cataluna»** i vitupera el poble català pel fet que s'hagi atrevit a demanar les mínimes facultats d'autogovern. Al Parlament, aquesta actitud es tradueix en una sistemàtica obstrucció a l'Estatut: la discussió —de primer, a la totalitat del projecte; després, a l'articulat— s'allarga desmesuradament a causa d'aquest boicot tàcit. S'hi distingeixen Miguel Maura (ex-monàrquic, col.laborador de la Dictadura), Felipe Sánchez-Román, José Ortega y Gasset, Miguel Unamuno, Alfonso García-Valdecasas (cofundador de l'agrupació dretana, després integrada a la CEDA, «Agrupación al Servicio de la República», i germà del nefast rector franquista de la Universitat de Barcelona), el general d'estat major Joaquín Fanjul (sublevat el 1936), els diputats molt minoritaris anomenats agraris A. Royo Villanova i Martínez de Velasco, i també Gil Robles (cap futur de la **«Confederació Espanola de Derechas Autónomas»** i col.laborador de l'alçament militar). Pel PSOE s'hi distingeixen Prieto i Largo

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Caballero, cap aquest darrer de la UGT, interessat en el fet que l'Estat espanyol es reservi tota autoritat en matèria social per poder afrontar la puixança de la CNT a Catalunya.

El juliol de 1932 hom propulsa per tot l'Estat espanyol una delirant campanya contra la promulgació de l'Estatut. Fou espectacular l'agitació dels ajuntaments castellans amb el lema **«Castilla siempre Castilla se alza contra la afrenta»**, la de les Cambres de Comerç, d'Agricultura, o d'Indústria espanyoles amb el lema **«Muera el Estatuto, Viva la República»**, la mobilització dels estudiants espanyols (FUE) i de les Juventudes Socialistas al crit **«Abajo el Estatuto, Viva la República y Viva Espana Unica»** i la dels Col.legis de Notaris i de Metges i uns sens fi d'altres entitats patronals, polítiques i culturals espanyoles...

El 10 d'agost, a Sevilla, s'aixecà militarment el general Sanjurjo, que ho fa no solament per salvar l'Espanya catòlica i terratinent, sinó també per salvaguardar-ne la unitat. L'atac a l'Estatut, evident en la rebel.lió militar antirepublicana de Sanjurjo, apaivagà les fúries espanyolistes dels sectors republicans i socialistes a les Corts. Sanjurjo s'alça al crit de **«Viva Espana Unica e Inmortal»**. Quan tan sols s'havien aprovat vuit articles dels 18 de què constava el projecte —reducció de la quarentena inicial— la sublevació obliga a posar fi a l'obstrucció a l'Estatut. La sublevació militar fa comprendre als sectors republicans i socialistes esmentats (Lerroux, PSOE, etc.) —tot i la seva reticència— que amb l'aprovació d'un estatut català hom consolida la mateixa República.

El 9 de setembre és aprovat l'Estatut d'Autonomia de Catalunya per 334 vots contra 24, entre els quals els dels catalans de Tortosa Palau i Bau (carlí integrat avui a la mecànica franquista més ortodoxa). Tant Maura com Sánchez-Román, Royo Villanova, etc., veuen en aquesta aprovació una generosa concessió de la República, quan en realitat l'Estatut no és altra cosa que una voluntat d'autogovern conquerida per les classes populars catalanes, si bé mutilada al llarg dels mesos de la discussió. (Catalunya havia elaborat el seu Estatut en 53 dies i les Corts Constituents de la República espanyola necessitaren 13 mesos i un complot militar per a decidir-se a aprovar-ne una versió molt diferent). Era, doncs, l'assimilació legal, però no democràtica, d'unes aspiracions populars indiscutibles i realment democràtiques.

El 15 de setembre és promulgat finalment l'Estatut per llei signada pel president de la República Alcalá-Zamora a Sant Sebastià. El poble català l'accepta —juntament amb Francesc Macià i el Govern de la Generalitat (26 de setembre)— tot i la seva alteració perquè comprèn que, malgrat les seves limitacions, aquest Estatut serà una eina política important.

Comença el traspàs de serveis, com estipula el nou text vigent. El 14 de gener de 1933, al cap de vint mesos que el poble de Catalunya decidís en massa de votar la seva sobirania, hom traspassa a la Generalitat els serveis centrals de règim local. El 16 de maig, els d'assegurances socials. L'1 de juny, l'autonomia de la Universitat de Barcelona, etc. De tota manera l'adaptació de serveis comportà nombrosos conflictes entre la República espanyola i la Generalitat de Catalunya a causa de les reticències espanyoles, i el 1936 encara no estava llesta.

En realitat, l'Estatut que s'aplicà al marc estret del Principat no responia als interessos de les classes populars catalanes. Les limitacions en la sobirania política havien de comportar dificultats en la gestió legislativa de la Generalitat de

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Catalunya que permetria a la dreta catalana recórrer a Madrid contra una llei catalana de caràcter social agrari (Llei de Contractes de Conreu, del 1934). Impedia legalment Catalunya de defensar la seva autonomia i la pròpia República d'un govern espanyol pseudorepublicà (entrada de la CEDA al Govern Central i els consegüents fets del 6 d'octubre de 1934). D'altra banda, però, aquesta eina política (l'Estatut de 1932), quan la revolució posà en evidència totes les contradiccions de la República burgesa, assumeix una autèntica direcció en la dinàmica revolucionària del país que el govern espanyol, malgrat les seves reticències, no pot aturar i Largo Caballero ha d'acceptar les col.lectivitzacions que el moviment obrer català ha imposat i que el govern revolucionari de la Generalitat de Catalunya ha legalitzat (Decret de Col.lectivitzacions del 24 d'octubre de 1936).

• • •

Sotmès a una Constitució espanyola unitària, el règim d'autonomia catalana perdia el seu caràcter d'expressió d'un determinat grau de sobirania nacional i quedava a mercè de possibles modificacions i, a més, sota el risc de ser suprimit per la sola voluntat del Poder Central. El Parlament espanyol, considerat com a expressió de la màxima sobirania, seria en darrer terme l'àrbitre del destí polític de Catalunya.

La substitució d'un Estat federal constituït per una mera autonomia administrativa regional realitzada per les Corts espanyoles ens demostra que a Catalunya no ens fou permès el dret d'autodeterminació. El 17 d'abril fou el primer pas encaminat a impedir el dret d'autodeterminació i el segon pas es produïa amb la transformació del contingut polític de l'Estatut. Això ens demostra que no existeix un autèntic dret d'autodeterminació mentre un poder extern a la nació s'interfereixi en una decisió nacional-popular. L'Estat espanyol es podia permetre aquesta interferència —tot i el seu republicanisme democràtic— perquè disposava de l'exèrcit que entre 1936-39 havia d'acabar amb la mateixa República, i és que tal com digué Lenín —citant Marx— al Congrés de Stuttgart de 1907 de la II Internacional: **«Un poble que oprimeix un altre poble no pot ser lliure»**, i seguint al mateix Lenín és necessari insistir en el fet que **«dret a l'autodeterminació significa que només la pròpia nació té dret a determinar els seus destins, que ningú no té dret a immiscuir-se per la força en la vida d'una nació»**...

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

NOTA

Reproduïm a al primera columna l'Estatut plebiscitat pel poble de Catalunya el 2 d'agost de 1931 **(E. 31)**.

A la segona columna figura l'Estatut oficial aprovat per les Corts Constituents de la República espanyola el 9 de setembre de 1932 **(E. 32)**, del qual fem coincidir l'articulat amb els articles paral.les de l'**E. 31**, tot afegint-hi al lloc que ens ha semblat més escaient els articles que no existeixen a l'**E. 31.**

Dediquem la tercera columna a remarcar les diferències que ens semblen més importants entre ambdós Estatuts.

Tots els subratllats són nostres.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

TEXT DE L'ESTATUT DE 1931

Preàmbul

La Diputació provisional de la Generalitat de Catalunya en la redacció del projecte únic d'Estatut ha partit del dret que té Catalunya, com a poble, a l'autodeterminació de la restauració de la unitat catalana en proclamar-se la República, i de l'estat de dret creat pels decrets de 21 d'abril i de 9 de maig d'aquest any.

Restaurada la Generalitat i organitzada la Diputació provisional, havia de procedir aquesta a fixar les facultats reservades al Poder Central de la República i les que es consideraran privatives i indispensables per al Govern de Catalunya. I així ho ha fet en aquest projecte d'Estatut, en el qual per a la més perfecta atribució de facultats, han estat distingides la legislació i l'execució per determinar aquells serveis mixtos que requereixen una legislació comuna i una execució peculiar encomanada a la Generalitat.

Els decrets de 21 d'abril i 9 de maig no exigeixen res més, i reserven, per tant, a la Diputació de la Generalitat, una vegada acceptat per les Corts Constituents l'Estatut de Catalunya, l'estructuració exclusiva del propi govern. Es evident, però, que,

TEXT DE L'ESTATUT DE 1932

No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

COMENTARIS

En aquest Preàmbul s'expliquen els objectius que persegueix l'Estatut del 31.

L'Estatut del 31 parteix de la realitat nacional catalana i planteja la solució política en un pla d'igualtat entre les diferents nacions de l'Estat espanyol. Així, parteix del dret de Catalunya a l'autodeterminació i es declara partidari de l'Estat espanyol estructurat federalment, d'una «federació de tots els pobles hispànics».

Aquest punt de partida ja serà totalment canviat a l'Estatut del 32. La nació catalana és considerada simplement «regió», una «regió autònoma» dins l'Estat espanyol «integral».

Els altres dos temes tractats són l'escola primària i la qüestió de l'exèrcit i la pau. Les sospites esbossades a l'Estatut del 31 es veuen confirmades a l'Estatut del 32: els detalls sobre l'estructuració de l'escola s'hauran d'expressar a l'Estatut de Règim Interior; dels «anhels» sobre l'exèrcit i la pau ni tan sols se'n parla a l'Estatut del 32.

És evident que la República espanyola no podia acceptar els suggeriments sobre l'estructuració de la federació i menys respecte a l'exèrcit per part del govern català. ¿Com podia, per exemple, acceptar que «cap ciutadà no podrà ésser compel.lit a prestar el servei militar part d'allà de les fronteres de la patria» si l'exèrcit espanyol tenia la porta oberta a totes les nacions de l'Estat i la República espanyola encara mantenia les colònies africanes?

El Preàmbul existent a l'Estatut del 31 és suprimit a l'Estatut del 32 perquè és considerat innecesari ja que l'única font de legalitat d'aquest Estatut és l'article 11 de la Constitució de la República espanyola, que reproduïm:

«*Artículo 11.* Si una o varias provincias limítrofes, con características

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

en fer la partió de facultats, calia comprendre els recursos econòmics en el partió, així com fixar les regles per a la transmissió de funcions en el període transitori i per a resoldre els conflictes possibles entre ambdós poders en l'esdevenidor. La Diputació provisional ha cregut que, en destacar la personalitat política de Catalunya, havia de precisar el compromís amb la República espanyola de dar-se un règim purament democràtic i marcar les línies fonamentals de la seva estructuració. En aquesta proferta, que ningú no li exigia, han de veure les Corts Constituents de la República l'amor que posa Catalunya en la defensa de la llibertat que tots els pobles d'Espanya han conquerit per la revolució del 14 d'abril.

La voluntat de Catalunya no resulta expressada del tot en els articles de l'Estatut, i les seves reserves obligades vénen d'anhels fervorosament manifestats per l'opinió pública pel que toca a l'estructuració general de l'Estat a l'escola primària, a l'exèrcit i a la defensa de la pau.

Catalunya vol que l'Estat espanyol s'estructuri d'una manera que fes possible la federació entre tots els pobles hispànics, ja establerta de moments per mitjà d'Estatuts particulars com el nostre, ja d'una manera gradual.

El nostre poble vol que l'escola sigui profundament transformada segons els mètodes emprats per les nacions avançades, en la qual l'infant aprengués a ésser un bon ciutadà i l'amor purifiqués en ell el sentiment de solidaritat humana del ròssec que hi deixen les diferències socials.

Aquest anhel, però si no troba la seva realització en l'Estatut, podrà lliurement esplaiar-se en al nostra

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

históricas, culturales y económicas comunes, acordaran organizarse en región autónoma para formar un núcleo político-administrativo, dentro del Estado espanol, presentarán su Estatuto con arreglo a lo establecido en el art. 12.

En este Estatuto podrán recabar para sí, en su totalidad o parcialmente, las atribuciones que se determinan en los artículos 15, 16 y 18 de esta Constitución, sin perjuicio, en el segundo caso, de que puedan recabar todas o parte de las restantes por el mismo procedimiento establecido en este Código fundamental.

La condición de limítrofe no es exiglible a los territorios insulares entre sí.

Una vez aprobado el Estatuto, será la ley básica de la organización político-administrativa de la región autónoma, y el Estado espanol la reconocerá y amparará como parte integrante de su ordenamiento jurídico.»

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

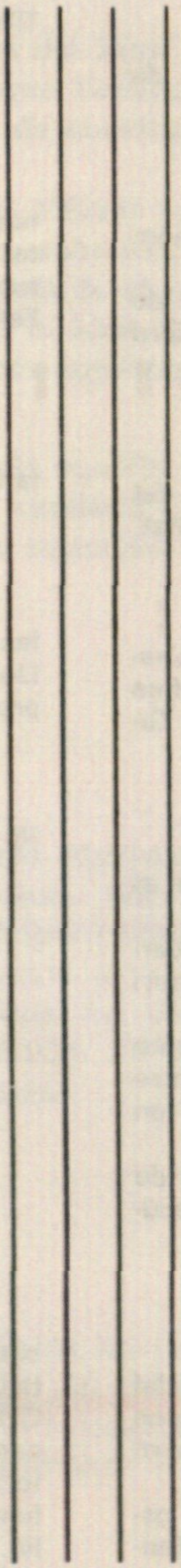
constitució interna; mentre que els anhels de Catalunya pertocants a l'exèrcit i a la pau si ara no els exposàvem aquí, essent atribuïts a la competència del poder de la República, restarien ofegats en el cor i en el pensament.

El poble de Catalunya, no com una aspiració exclusiva, sinó com una redempció de tots els pobles d'Espanya, voldria que la joventut fos alliberada de l'esclavatge del servei militar. No és aquest el lloc a propòsit per a articular la realització tècnica d'aquest sentiment, però és notori que, entre els pobles més lliures del món, cada dia augmenten els que han sabut conjuminar la defensa de la pàtria per tots llurs fills, en temps de guerra, amb l'organització d'un exèrcit voluntari que no sigui fàcil instrument de tirania en temps de pau.

Els pobles d'Espanya, que són els més nous en la comunió de les nacions lliures, on entraren per una revolució sense altra empenta que la viril i irresistible reivindicació de la pròpia sobirania en les urnes electorals, voldríem els catalans que fessin en la Constitució de la República la declaració més humana en favor d'aqueixa aspiració universal que és la pau entre les nacions. Ni el nostre cor ni el nostre pensament estan embrollats per cap aspiració imperialista, ni estem sota l'amenaça de cap enemic secular. Prohibim, doncs, i condemnem, en la nostra Constitució, les guerres ofensives, i, com a fòrmula la més eficaç per a la consagració d'aquest prinicipi, declarem que cap ciutadà no podrà ésser compel.lit a prestar el servei militar part d'allà de les fronteres de la pàtria.

El Govern de Catalunya serà exercit d'acord amb les disposicions següents:

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31

TÍTOL I

Del territori i dels ciutadans de Catalunya

ARTICLE 1

Catalunya és un Estat autònom dintre la República espanyola.

Els representants a les Corts de la República seran elegits d'acord amb les lleis generals.

ARTICLE 2

El poder de Catalunya emana del poble i el representa la Generalitat.

ARTICLE 3

La Generalitat de Catalunya s'estén al territori que han format fins ara les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

ARTICLE 4

Per a agregar altres territoris al de Catalunya caldrà:

a) Que ho demanin les tres quartes parts dels municipis del territori que es tracti d'agregar.

b) Que ho acordin els habitants d'aquell territori per plebiscit dintre els termes municipals respectius en forma d'eleccions generals.

c) que ho aprovi el Parlament de Catalunya i el Parlament de la República.

ARTICLE 5

La llengua catalana serà l'oficial a Catalunya, però en les relacions amb el Govern de la República serà oficial la llengua castellana.

L'Estatut interior de Catalunya garantirà el dret dels ciutadans de llen-

E. 32

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1er. Catalunya es constitueix en regió autònoma, dins de l'Estat espanyol, d'acord amb la Constitució de la República i el present Estatut.

Art. 1er. El seu òrgan representatiu és la Generalitat

Art. 1er. i comprèn el territori de les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona en el moment de promulgar-se aquest Estatut.

No consta

Article 2on. L'idioma català és, com el castellà, llengua oficial a Catalunya. Per a les relacions oficials de Catalunya amb la resta d'Espanya, així com per a la comunicació de les autoritats de l'Estat amb les de Catalunya, la llengua oficial serà el castellà.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Cal remarcar que l'enunciat del *Títol I* de l'E. 31 subratlla un nivell de sobirania política, mentre que l'enunciat de l'E. 32 és un enunciat purament administratiu i buit de contingut polític.

Cal remarcar la substitució d'*Estat* per *Regió* i de *República espanyola* per *Estat espanyol*. Aquesta substitució revela que l'E. 31 parteix de la idea que la República espanyola és el règim polític d'uns Estats-Nacions federals i l'E. 32 parteix de la idea d'una sola nació-estat (Espanya) que permet la constitució d'unes autonomies regionals.

El text de l'E. 32 elimina tots aquells conceptes que reflecteixen una voluntat de sobirania nacional catalana i una voluntat de govern popular. Aquest mateix sentit té la supressió dels articles 6 i 7 de l'E. 31.

És simptomàtica l'eliminació d'aquest article que limita l'àmbit de l'Estatut a les «quatre províncies». Això respon al recel de l'Estat espanyol a l'agregació dels municipis catalans de les «províncies» aragoneses, que també existeix respecte a la possible confluència democràtico-popular dels Països Catalans. La Constitució espanyola inclou la següent declaració en el seu article 13: «En ningún caso se admite la federación de regiones autónomas».

L'E. 31 no creu en l'existència de pobles naturalment bilingües i tendeix a restablir la normalitat del català com a llengua de la nació. L'E. 32 imposa com a principi el bilingüisme perpetuant així la situació d'anormalitat i evitant el restabliment del català com a llengua única de la Nació Catalana.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
gua materna castellana a servir-se'n personalment davant dels tribunals de justícia i davant dels òrgans de l'administració. Així mateix els ciutadans de llengua materna catalana, tindran el dret d'usar-la en llurs relacions amb els organismes oficials de la República a Catalunya.	Tota disposició o resolució oficial dictada dins de Catalunya, haurà d'ésser publicada en els dos idiomes. La notificació es farà també en la mateixa forma, cas de sol.licitar-ho part interessada. Dins del territori català, els ciutadans, qualsevol que sigui llur llengua materna, tindran dret a elegir l'idioma oficial que prefereixin en les seves relacions amb els Tribunals, autoritats i funcionaris de totes classes, tant de la Generalitat com de la República. A cada escrit o document judicial que es presenti davant dels Tribunals de Justícia, redactat en llengua catalana, haurà d'ajuntar-se la seva corresponent traducció castellana, si així ho sol.licita alguna de les parts. Els documents públics autoritzats pels fedataris a Catalunya, podran redactar-se indistintament en castellà o en català i obligadament en una o altra llengua a petició de part interessada. En tots els casos, els respectius fedataris públics expediran en castellà les còpies que hagin de tenir efecte fora del territori català.
ARTICLE 6 El poble exercirà el seu poder per mitjà dels organismes polítics de la Generalitat, d'acord amb aquest Estatut i amb la Constitució de la República espanyola.	No consta
ARTICLE 7 El poble expressarà la seva voluntat per les eleccions i el plebiscit.	No consta
ARTICLE 8 El drets individuals dels ciutadans seran almenys els que fixarà la Constitució de la República espanyola.	**Article 3er.** Els drets individuals són els fixats en la Constitució de la República espanyola. La Generalitat de Catalunya no podrà regular cap matèria amb diferència de tracte entre

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Vegeu comentaris a l'article 2on. de l'E. 31.

Vegeu comentaris a l'article 2on. de l'E 31.

L'E. 32 fa precisions encaminades a subratllar que els catalans són espanyols.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

ARTICLE 9

Tindran la condició de ciutadans de Catalunya els que la tinguin avui, i l'adquiriran aquells que per raó de residència guanyin veïnatge administratiu.

TÍTOL II

Atribucions del Poder de la Generalitat de Catalunya

ARTICLE 10

Correspon el Poder de la República la legislació exclusiva i l'execució directa en les funcions següents:

a) Les relacions internacionals i amb l'Església.

b) El règim aranzelari i les duanes.

c) L'exèrcit, la marina de guerra, l'aviació militar i la defensa del país.

d) La declaració de guerra, el restabliment de la pau i la fixació de les fronteres de la República.

e) La fixació dels drets constitucionals i de les condicions per a ésser espanyol.

f) Les finances de la República.

g) L'abanderament de la marina mercant i la il.luminació de costes.

h) El sistema monetari i la circulació fiduciària.

i) Els correus i els telègrafs, els cables i les radiocomunicacions.

j) Les colònies i els protectorats.

k) La sanitat exterior.

els naturals del país i els altres espanyols. Aquests no tindran mai a Catalunya menys drets que els que tinguin els catalans a la resta del territori de la República.

Article 4art. Als efectes del règim autònom d'aquest Estatut, gaudiran de la condició de catalans:

Primer. — Els que ho siguin per naturalesa i no hagin adquirit veïnatge administratiu fora de Catalunya.

Segon. — Els altres espanyols que hagin adquirit veïnatge dins de Catalunya.

TÍTOL II

Atribucions de la Generalitat de Catalunya

No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Segons l'E. 32 l'única ciutadania legal és l'espanyola.

Cal remarcar que l'E. 31 inclou lògicament aquest article perquè parteix del principi que l'Estatut és un pacte ente dues nacions i cal explicitar la divisió de funcions, mentre que l'E. 32 parteix de la idea d'una sola font de poder (la «nació» espanyola) i per tant només cal explicitar les funcions delegades als organismes de la «regió» autònoma. Aquest article 10 de l'E. 31 és, en canvi, el 14 de la Constitució de la República espanyola.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
l) La immigració i l'emigració; els passaports i l'extradició.	
ARTICLE 11 Correspon al Poder de la República la legislació, i a la Generalitat l'execució en les funcions següents	**Article 5è.** D'acord amb el que es preveu en l'article 15 de la Constitució, la Generalitat executarà la legislació de l'Estat en les següents matèries:
a) Legislació penal, mercantil, obrera i processal. Quant a legislació civil, les formes legals del matrimoni i l'ordenació del Registre civil.	**Article 6è.** La Generalitat organitzarà tots els serveis que la legislació social de l'Estat hagi establert o estableixi per a l'execució dels seus preceptes. L'aplicació de les lleis socials serà sotmesa a la inspecció del Govern per a garantir directament el seu estricte compliment i el dels Tribunals internacionals que afectin la matèria.
b) Ferrocarrils, canals i altres obres públiques d'interès general. Seran considerats d'interès general els ferrocarrils, els canals i les obres públiques que s'estenguin més enllà del territori de Catalunya. Podran, no obstant, ésser considerats d'interès local els que, radicant principalment en el territori de Catalunya, no penetrin més enllà d'una província limítrofe.	**Art 5è, 4ª).** Ferrocarrils, carreteres, telèfons i ports que siguin d'interès general, fent la salvetat *per a l'Estat, la reversió i policia dels ferrocarrils i dels telèfons i l'execució directa que es pugui reservar de tots aquests serveis.*
c) Règim i concessió d'aprofitament hidràulics del riu Ebre que afectin l'interès general.	**Art. 5è, 7ª).** Aigües, caça i pesca fluvial, sense perjudici del disposat en l'article 14 de la Constitució. Les mancomunitats hidrogràfiques, el radi d'acció de les quals s'extén a territoris situats fora de Catalunya, mentre conservin el veïnatge i autonomia actuals, dependran exclusivament de l'Estat.
d) Establiment de les línies de transmissió d'electricitat d'interès general, entès aquest en el sentit fixat en la lletra b)	**Art. 5è, 11).** Serveis d'aviació civil i radiodifusió, exceptuant el dret de l'Estat a coordinar els mitjans de comunicació en tot el país.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

L'article 11 apartat a) de l'E. 31 només coincideix en part amb el pàragraf primer de l'article 6è de l'E. 32. Cal remarcar que l'E. 32 extrema mesures inspectives.

L'administració central es reserva la determinació de què significa interès general, mentre que l'E. 31 fa una definició d'interès general en funció de la seva sobirania política. Cal remarcar també el pàragraf afegit per l'E. 32 -que subratllem- que reafirma el control de l'Estat en tots moments.

Només coincideixen en part. De fet, l'E. 32 s'adapta a la Constitució espanyola, que diu en el seu article 14 apartat 14: «Són de exclusiva competencia del Estado espanol la legislación y la ejecución directa en las materias siguientes: (...) Aprovechamientos hidráulicos e instalaciones eléctricas, cuando las aguas discurran fuera de la región autónoma o el transporte de la energía salga de su término».

Només coincideixen en part. Cal remarcar que l'Estat espanyol en l'E.32 té dret a instalar a Catalunya serveis propis de radiodifusió i dret de control sobre la radiodifusió catalana.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
	L'Estat podrà instal.lar serveis propis de radiodifusió i exercirà la inspecció dels que funcionin per concessió de la Generalitat.
e) Assegurances generals i socials.	**Art. 5è, 6.ª).** Règim d'assegurances generals i socials, sotmeses aquestes últimes a la inspecció que preceptua l'article sisè.
f) Recaptació de tributs i monopolis de la República.	**Article 17.** La Hisenda de la República respectarà els actuals ingressos de les Hisendes locals de Catalunya, sense gravar amb noves contribucions les bases de tributació d'aquelles. La Generalitat podrà crear noves contribucions, que no s'apliquin a les mateixes matèries que ja tributi Catalunya a la República, i podrà donar una nova ordenació als seus ingressos. Els nous tributs que estableixi la Generalitat no podran ésser obstacle a les noves imposicions que amb caràcter general creï l'Estat, i en cas d'incompatibilitat, aquells tributs quedaran absorvits pels de l'Estat, amb la compensació que correspongui. En cap cas, l'ordenació tributària de la Generalitat no podrà destorbar la implantació i desenrotllament de l'impost sobre la renda, que serà tribut de l'Estat. La Hisenda de la Generalitat podrà continuar recaptant per delegació de la Hisenda de la República, i amb el premi que aquesta tingui consignat en pressupostos, les contribucions, impostos i arbitris que l'Estat ha de percebre a Catalunya, amb excepció dels monopolis i de les Duanes amb els seus anexes. No obstant, l'Estat es reserva el dret de rescatar la recaptació dels seus tributs i gravàmens en el territori català i d'ordenar-la lliurement.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Cal remarcar que en l'E. 32 la legislació social està sota la inspecció de l'Estat espanyol.

Veure comentaris a l'article 24 de l'E. 31.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
g) Legislació minera, caça i pesca.	**Art. 5è, 3ª).** Règim miner i bases mínimes sobre Monts, Agricultura i Ramaderia en quant afecti la defensa de la riquesa i la coordinació de l'economia nacional. **Art. 5è, 7ª).** Aigües, caça i pesca fluvial, sense perjudici del disposat en l'article 14 de la Constitució. Les mancomunitats hidrogràfiques, el radi d'acció de les quals s'extén a territoris situats fora de Catalunya, mentre conservin el veïnatge i autonomia actuals, dependran exclusivament de l'Estat.
h) Propietat literària, industrial artística.	No consta
i) Règim de premsa, d'associacions i de reunions i tota mena d'espectacles públics.	**Art. 5è, 8ª).** Règim de Premsa, associacions, reunions i espectacles públics.
j) Dret d'expropiació.	**Art. 5è, 9ª).** Dret d'expropiació, salvant sempre la facultat de l'Estat per a executar per si les seves obres peculiars.
k) Pesos i mesures i contrastació de metalls preciosos.	**Art. 5è, 2ª).** Pesos i mesures.
No consta	**Art. 5è, 1ª).** Eficàcia dels comunicats oficials i documents públics.
	Art. 5è, 5ª). Bases mínimes de la legislació sanitària interior.
No consta	**Art. 5è, 10ª).** Socialització de riqueses naturals i empreses econòmiques, delimitant-se per a la legislació de la propietat i les facultats de l'Estat i de les regions autònomes.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Remarquem que l'E. 32 només concedeix a Catalunya l'execució en la pesca fluvial perquè l'execució en la pesca marítima, segons l'article 14 apartat 5è de la Constitució espanyola, pertany a l'Estat espanyol.

Quant a la riquesa forestal i agropecuària que indica l'E. 32, segons l'article 13 apartat g) de l'E. 31, la seva ordenació està sota la legislació i execució de la Generalitat. Per a la total comparació d'aquests apartats d'ambdós Estatuts vegeu també l'article 11 apartat c) de l'E. 31 i els seus comentaris.

L'article 15 apartat 2on. de la Constitució espanyola deixa l'execució d'aquestes matèries, i a judici de les Corts espanyoles, a les regions autònomes.

De nou sorgeix la preocupació per part de l'E. 32 per remarcar les prerrogatives de l'Estat espanyol.

Es manifesta l'interès de l'Estat espanyol a fer *responsables* de l'execució de les lleis de la República espanyola els organismes autònoms catalans.

Vegeu l'article 13 apartat h) de l'E. 31.

Recollit en el Títol II de l'Estatut de Règim Interior de Catalunya, per ser matèria d'ordre intern.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

F 31	E. 32
	Art. 5è, 11ª). Serveis d'aviació civil i radiodifusió, exceptuant el dret de l'Estat a coordinar els mitjans de comunicació en tot el país. L'Estat podrà instal.lar serveis propis de radiodifusió i exercirà la inspecció dels que funcionin per concessió de la Generalitat.
No consta	**Art. 6è.** En relació amb les facultats atribuïdes en l'article anterior, l'Estat podrà designar en qualsevol moment els delegats que cregui necessaris per a vetllar per l'execució de les lleis. La Generalitat està obligada a subsanar, a requeriment del Govern de la República, les deficiències que s'observin en l'execució d'aquelles lleis; però si la Generalitat cregués injustificada la reclamació, serà sotmesa la divergència a la decisió del Tribunal de Garanties Constitucionals, d'acord amb l'article 121 de la Constitució. El Tribunal de Garanties Constitucionals, si ho creu precís, podrà suspendre l'execució dels actes o acords a que es refereixi la discrepància, mentre resolgui definitivament.
ARTICLE 12 La Generalitat de Catalunya podrà dictar lleis i reglaments de vigència transitòria sobre les matèries enumerades en l'article anterior, mentre el Poder de la República no ho faci, els quals quedaran sense afecte quan, d'acord amb les facultats constitucionals, legisli el Poder de la República.	No consta
ARTICLE 13 Correspondrà a la Generalitat de Catalunya la legislació exclusiva i l'execució directa en les funcions següents:	No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Vegeu també l'article 13 apartat j) de l'E. 31.

Observem la prevenció de l'Estat espanyol envers la gestió executiva de Catalunya que implica per part de l'Estat espanyol a tenir dret a unes mesures d'inspecció i control que poden convertir-se en interferències gratuïtes.

Article eliminat, perquè si Catalunya —segons l'E. 32— *no és* una nació, no pot substituir en cap moment ni circumstància, ni tan sols provisionalment, el poder legislatiu de l'Estat espanyol.

Cal remarcar que tot el contingut de l'article 13 de l'E. 31 està sota la legislació exclusiva i l'execució directa de la Generalitat, mentre que a l'E. 32 sota aquestes atribucions només s'hi troben les matèries contingudes en el seu article 11.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

a) L'ensenyament en tots els seus graus i ordres, els serveis d'instrucció pública, belles arts, museus, arxius, biblioteques i conservació de monuments. Per la concessió de títols profesisonals que hagin de tenir validesa en tot el territori de la República, els programes i ensenyaments escolars hauran de satisfer els mínimuns assenyalats per la legislació general.

Article 7è. La Generalitat de Catalunya podrà crear i sostenir els centres d'ensenyament, en tots els graus i ordres que cregui oportuns, sempre d'acord amb el que es disposa en l'article 50 de la Constitució, amb independència de les institucions docents i culturals de l'Estat i amb els recursos de la Hisenda de la Generalitat, dotada per aquest Estatut.

La Generalitat s'encarregarà dels serveis de Belles Arts, Museus, Biblioteques, conservació de Monuments i Arxius, menys el de la Corona d'Aragó.

Si la Generalitat ho proposa, el Govern de la República podrà atorgar a la Universitat de Barcelona un règim d'autonomia; en tal cas, aquesta s'organitzarà com a Universitat única, regida per un patronat que ofereixi a les llengües i a les cultures castellana i catalana les garanties recíproques de convivència, en igualtat de drets, per a professors i alumnes.

Les proves i requisits que d'acord amb l'article 49 de la Constitució estableixi l'Estat per a l'expedició de títols, regiran amb caràcter general per a tots els alumnes procedents dels establiments docents de l'Estat i de la Generalitat.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

L'E. 32 manté la situació de bilingüisme dins els diferents graus de l'ensenyament i tendeix a perpetuar-la. Segons l'E. 31 tot l'ensenyament a Catalunya cau sota la legislació exclusiva i execució directa de la Generalitat, mentre l'E. 32 només concedeix unes facultats limitades a la Generalitat respecte a l'ensenyament i l'Estat espanyol es reserva centres propis i una tutela important sobre l'ensenyament a Catalunya. Reproduïm per a constatar-ho els articles 49 i 50 de la Constitució de la República espanyola:

«*Artículo 49.* La expedición de títulos de títulos académicos y profesionales corresponde exclusivamente al Estado, que establecerá las pruebas y requisitos necesarios para obtenerlos, aun en los casos en que los certificados de estudios procedan de centros de ensenanza de las regiones autónomas.

Una ley de Instrucción pública determinará la edad escolar para cada grado, la duración de los períodos de escolaridad el contenido de los planes pedagógicos y las condiciones en que se podrá autorizar la ensenanza en los establecimientos privados».

«*Artículo 50.* Las regiones autónomas podrán organizar la ensenanza en sus lenguas respectivas de acuerdo con las facultades que se conceden en sus Estatutos. Es obligatorio el estudio de la lengua castellana, y esta se usará también como instrumento de ensenanza en todos los centros de instrucción primaria y secundaria de las regiones autónomas. El Estado podrá mantener o crear en ellas instituciones docentes de todos los grados en el idioma oficial de la República.

El Estado ejercerá la suprema inspección en todo el territorio nacional para asegurar el cumplimiento de las disposiciones contenidas en este artículo y en los dos anteriores.

El Estado atenderá a la expansión cultural de Espana estableciendo delegaciones y centros de estudio y ensenanza en el Extranjero y preferentemente en los paises hispano-americanos».

Respecte a aquests articles remarquem també l'exclusió de l'Arxiu de la Corona d'Aragó del control de la Generalitat. Cal remarcar també que mentre l'E. 31 dóna per suposada l'autonomia universitària dins el règim d'àmplia autonomia de l'ensenyament que s'atribueix, la limitada autonomia de l'E. 32 implica la petició per part de la Generalitat, com una gràcia de l'Estat espanyol, d'una Universitat Autònoma.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
b) El règim municipal i la divisió territorial de Catalunya. La llei de règim local reconeixerà als organismes locals plena autonomia pel govern i direcció de llurs interessos peculiars, i els concedirà recursos propis per a atendre els serveis que siguin de llur competència.	**Article 10.** Correspondrà a la Generalitat de Catalunya la legislació sobre el règim local, que reconeixerà als Ajuntaments i restants Corporacions administratives que crei, plena autorització per al govern i direcció dels seus interessos peculiars i els concedirà recursos propis per a atendre els serveis de la seva competència Aquesta legislació no podrà reduir l'autonomia municipal a límits menors dels que senyala la llei general de l'Estat. Per al compliment dels seus fins la Generalitat podrà establir dins de Catalunya les demarcacions territorials que cregui convenients.
c) La regulació del dret civil i la legislació hipotecària amb l'excepció assenyalada a l'apartat a) de l'art. 11.	**Article 12.** Correspon a la Generalitat la legislació exclusiva en matèria civil, exceptuant el que es disposa en l'article 15, número primer de la Constitució, i l'administrativa que li és plenament atribuïda en aquest Estatut.
d) L'organització dels tribunals que administraran la justícia en el territori de Catalunya. Els tribunals de Catalunya resoldran en totes les instàncies en els assumptes civils i mercantils, i en els contencioso-administratius contra actes de l'administració de la Genera-	**Art. 12.** La Generalitat organitzarà l'administració de Justícia en totes les jurisdiccions, excepte en la militar i de l'Armada, segons els preceptes de la Constitució i les lleis processals i orgàniques de l'Estat. La Generalitat nomenarà els jutges i magistrats amb jurisdicció a Catalu-

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Cal remarcar que l'Estat espanyol, erigint-se com a àrbitre entre els interessos locals de Catalunya i els de la Generalitat, s'interfereix en la tasca legislativa de règim local del govern català. De fet reflecteix el recel d'un Estat tradicionalment centralista a la consolidació i coherència d'un poder català autònom.

Vegeu l'article 11 apartat a) de l'E. 31.

Reproduïm també l'article 15 de la Constitució espanyola per a remarcar les funcions d'inspecció que en matèria social s'atribueix l'Estat reservant-se un poder de control:

«*Artículo 15.* Corresponde al Estado espanol la legislación y podrá corresponder a las regiones autónomas la ejecución en la medida de su capacidad política, a juicio de las Cortes, sobre las siguientes materias:

1.º Legislación penal, social, mercantil y procesal; y en cuanto a la legislación civil, la forma del matrimonio, la ordenación de los registros e hipotecas, las bases de las obligaciones contractuales y la regulación de los Estatutos, personal, real y formal, para coordinar la aplicación y resolver los conflictos entre las distintas legislaciones civiles de Espana.

La ejecución de las leyes sociales será inspeccionada por el Gobierno de la República, para garantizar su estricto cumplimiento y el de los Tratados internacionales que afecten a la materia. (...)»

Les atribucions del poder judicial català queden molt més limitades en l'E. 32 que en l'E. 31, conseqüència lògica de la major subordinació política que hem vist que es desprén del primer. Mereix de ser destacat el paper d'àrbitre, de jurisdiccions de tribunals, exercit pel Tribunal Suprem de la República espanyola que també preveu l'E. 31 en el seu article 27.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

litat executats en ús de les funcions que li són totalment atribuïdes per aquest Estatut.

Els tribunals de justícia també administraran la justícia en matèria penal, i entendran en els recursos contenciosos-administratius contra actes de l'administració de la Generalitat realitzats en l'exercici de les funcions que li atribueix l'article 10 d'aquest Estatut. Però, contra les sentències que dictaran els tribunals de Catalunya en aquests assumptes, es podrà interposar el recurs de cassació o aquell que permetin les lleis de la República.

nya, mitjançant concurs entre els compromesos en l'escalafó general de l'Estat.

El nomenament dels magistrats del Tribunal de Cassació de Catalunya, correspondrà a la Generalitat d'acord amb les normes que el seu Parlament determini.

L'organització i funcionament del ministeri fiscal, corespon íntegrament a l'Estat, d'acord amb les lleis generals.

Els funcionaris de la justícia municipal seran designats per la Generalitat, segons el règim que s'estableixi.

Els nomenaments de secretaris judicials i personal auxiliar de l'administració de justícia, es farà per la Generalitat, d'acord amb les lleis de l'Estat.

El Tribunal de Cassació de Catalunya tindrà jurisdicció pròpia sobre les matèries civils i administratives, la legislació exclusiva de les quals sigui atribuïda a la Generalitat.

Coneixerà, demès, el Tribunal de Cassació de Catalunya en els recursos sobre qualificació de documents referents al dret privatiu català que donin motiu a inscripció en els registres de la propietat.

Així mateix resoldrà els conflictes de competència i jurisdicció entre les autoritats judicials de Catalunya.

En les altres matèries es podrà interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem de la República, o el que calgui, segons les lleis de l'Estat.

El Tribunal Suprem de la República, resoldrà també els conflictes de competència i jurisdicció entre els tribunals de Catalunya i els altres d'Espanya.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
e) L'ordenació de l'exercici de la fe pública i els nomenaments dels Registradors de la propietat i dels notaris en el territori de Catalunya.	**Art. 12.** Els registradors de la propietat seran nomenats per l'Estat. Els notaris els designarà la Generalitat, mitjançant oposició o concurs, que convocarà ella mateixa, segons les lleis de l'Estat. Quan, d'acord amb aquestes, s'hagin de proveir les Notaries vacants per concurs o oposició, entre tots els notaris d'Espanya, hauran d'admetre's amb els mateixos drets els notaris de l'Estat i els de la Generalitat En tots els concursos que convoqui la Generalitat, serà condició precisa el coneixement de la llengua i dret catalans, fent que, en cap cas, es pugui establir l'excepció de naturalesa o veïnatge. Els fiscals i registradors designats, per a Catalunya, hauran de conèixer la llengua i el dret catalans.
f) La legislació i execució de ferrocarrils, camins, canals, ports i altres obres públiques de Catalunya, llevat, quant a la legislació, les d'interès general, d'acord amb la lletra b) de l'article 11.	**Article 11.** Correspondrà a la Generalitat de Catalunya la legislació exclusiva i execució directa en les funcions següents: a) Ferrocarrils, camins, canals, ports i restants obres públiques de Catalunya, exceptuant el que es disposa en l'article 15 de la Constitució.
g) L'ordenació dels serveis forestals i dels agronòmics i pecuaris, sindicats i corporatives agrícoles i acció social agrària.	**Art. 11, b).** Serveis forestals, agronòmics i pecuaris, sindicats i cooperatives agrícoles i política d'acció social agrària, exceptuant-se el que es disposa en el paràgraf cinquè de l'article 15 de la Constitució i les reserves de les lleis socials consignades en el número primer del mateix article.
h) La beneficiència i la sanitat interior.	**Art. 11, c).** Beneficiència. **Art. 11, d).** Sanitat interior, exceptuant el que es disposa en el número setè de l'article 15 de la Constitució.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Remarquem com l'E. 32 detalla les atribucions de la Generalitat en matèria de nomenaments dels funcionaris administratius i judicials, encaminada a garantir que puguin venir a exercir funcions a Catalunya els jutges que formin part de l'escalafó general de l'Estat, si bé aquests estan obligats a conèixer la llengua i el dret del país.

Vegeu l'article 11 apartat b) de l'E. 31.

Vegeu el comentari a l'article 13 apartat c) de l'E. 31 sobre la qüestió de la inspecció de l'Estat espanyol en matèria social.

L'article 15-7) de la Constitució espanyola exclou de la legislació de la Generalitat les bases mínimes de la legislació sanitària interior.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

i) La policia i l'ordre interior. La Generalitat podrà requerir, per a aquesta finalitat i en la forma legal, l'auxili de l'exèrcit de la República. L'auxili sol.licitat cesarà quan la Generalitat ho acordi.

Article 8è. En matèria d'ordre públic queda reservat a l'Estat, d'acord amb el que es disposa en els números 4, 10 i 16 de l'article 14 de la Constitució, tots els serveis de seguretat pública a Catalunya, mentre siguin de caràcter extraregional: la policia de fronteres, immigració, emigració, estrangeria i règim d'extradició i expulsió. Correspondran a la Generalitat tots els altres serveis de policia i ordre interiors de Catalunya.

Per a la coordinació permanent d'ambdues classes de serveis, mutus auxilis, ajut i informació i traspàs dels que corresponguin a la Generalitat, es crearà a Catalunya, tenint en compte l'ordenat en l'article 20 de la Consttiució, una Junta de Seguretat formada per representants del Govern de la República i de la Generalitat i per les autoritats superiors, que dependent d'una i altra prestin servei en el territori regional, la qual Junta entendrà en totes les qüestions de regulació de serveis, allotjament de forces i nomenament i separació de personal.

Aquesta Junta, el reglament de la qual ordenarà la seva organització i el seu funcionament d'acord amb el contingut d'aquest article, tindrà una funció informativa; però la Generalitat no podrà procedir contra els seus dictàmens que tinguin relació amb els serveis coordinats.

Quant al personal de Policia i d'ordre interior de Catalunya i de la Generalitat, els nomenaments seran a proposta dels representants dins la Junta, sense perjudici del disposat en el paragraf anterior.

Article 9è. El Govern de la República, en ús de la seva facultat i en exercici de la seva funció constitucional, podrà assumir la direcció dels serveis compresos en l'article anterior

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

La creació d'aquesta Junta de Seguretat mixta amb funcions informatives i per a la coordinació de serveis no és més que un element més de control de l'Estat espanyol sobre el govern de la Generalitat.

Mereix de ser destacat el pàragraf segon de l'article 9 de l'E. 32 en què el govern de la República, per pròpia iniciativa i només perquè cregui (valoració molt subjectiva) compromesos els interessos i la seguretat de l'Estat espanyol, pot intervenir en el manteniment de l'ordre interior a Catalunya. (Recordem els fets del 6 d'octubre de 1934).

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

i intervenir en el manteniment de l'ordre interior a Catalunya, en els següents casos:

Primer. — A requeriment de la Generalitat.

Segon. — Per pròpia iniciativa, quan cregui compromesos els interessos generals de l'Estat o la seva seguretat.

En ambdós casos serà escoltada la Junta de Seguretat de Catalunya, per a donar per acabada la intervenció del Govern de la República.

Per a la declaració de l'estat de guerra, així com per al manteniment, suspensió o restabliment dels drets i garanties constitucionals, s'aplicarà la llei d'ordre públic, que regirà a Catalunya com en tot el territori de la República.

També regiran a Catalunya les disposicions de l'Estat espanyol sobre fabricació, venda, tenència i ús d'armes i explosius.

j) L'organització dels serveis d'aviació civil i de radiodifusió a Catalunya.

Art. 5è, 11ª). Serveis d'aviació civil i radiodifusió, exceptuant el dret de l'Estat a coordinar els mitjans de comunicació en tot el país.

L'estat podrà instal.lar serveis propis de radiodifusió i exercirà la inspecció dels que funcionin per concessió de la Generalitat.

k) L'establiment i l'ordenació de centres de contractació de mercaderies i valors.

Art. 11, e). Establiment i ordenació de centres de contratació de mercaderies i valors segons les normes generals del Codi del Comerç.

l) Cooperatives mutualitats.

Art. 11, f). Cooperatives, mutualitats i dipòsits, amb les salvedats respecte de les lleis socials, fetes en el pàragraf primer de l'article 15 de la Constitució.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Cal destacar que mentre aquesta matèria en l'E. 31 entra en les atribucions legislatives i executives de la Generalitat, en canvi en l'E. 32 la Generalitat només hi té atribucions executives. Veure també els comentaris a l'article 11 apartat d) de l'E. 31.

Remarquem que les atribucions de la Generalitat en la legislació i execució d'aquestes matèries estan limitades pel codi de comerç de l'Estat espanyol.

Veure l'article 15-1 de la Constitució espanyola reproduït en els comentaris a l'article 11 apartat c) de l'E. 31.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
m) Emissió d'emprèstits i tresoreria de la Generalitat.	**Art. 17.** La Generalitat podrà emetre Deute interior; però ni la Generalitat ni les seves corporacions locals, no podran apel.lar al crèdit estrager sense autorització de les Corts de la República.
n) Les matèries concernents exclusivament a la vida interior de Catalunya respecte a les quals no tingui reservades la legislació, o la legislació i execució, el Poder de la República.	No consta
TÍTOL III	TÍTOL III
De la Generalitat de Catalunya	**De la Generalitat de Catalunya**
ARTICLE 14	**Article 14.** La Generalitat estarà integrada pel Parlament, el President de la Generalitat i el Consell executiu.
La Generalitat serà integrada pel Parlament, pel President de la Generalitat i el seu Consell, i pel Tribunal Superior de Justicia.	Les lleis interiors de Catalunya ordenaran el funcionament d'aquests organismes, d'acord amb l'Estat i la Constitució.
Les lleis interiors de Catalunya ordenaran el funcionament d'aquests organismes d'acord amb els articles del present títol.	
ARTICLE 15	**Art. 14.** El Parlament, que exercirà les funcions legislatives, serà elegit per un termini que no passi dels cinc anys, per sufragi universal, directe, igual i secret.
El parlament, que exercirà les funcins legislatives, serà elegit pel temps que determinarà l'Estatut interior, per sufragi universal i directe. Els diputats al Parlament de Catalunya seran inviolables en la mateixa forma i amb les mateixes garanties que s'aplicaran als membres del Parlament de la República.	Els diputats del Parlament de Catalunya seran inviolables pels vots i opinions que emetin en l'exercici de llur càrrec.
ARTICLE 16	**Art. 14.** El President de la Generalitat assumeix la representació de Catalunya. Aixi mateix representa la regió en les seves relacions amp la República i l'Estat i en les funcions l'execució directa de les quals sigui reservada al Poder central.
El President de la Generalitat tindrà la suprema reperesentació de Catalunya especialment en les seves relacions amb el Poder de la República, i la representació, dintre de Catalunya, del Poder de la República en totes aquelles funcions l'execució di-	El President de la Generalitat serà elegit pel Parlament de Catalunya.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Cal remarcar que l'emprèstit estranger en l'E. 32 està a discreció de les Corts de la República espanyola.

Reproduïm per a més claredat l'article 16 de la Constitució espanyola:

«*Artículo 16.* En las materias no comprendidas en los dos artículos anteriores podrá corresponder a la competencia de las regiones autónomas la legislación exclusiva y la ejecución directa, conforme a lo que dispongan los respectivos Estatutos aprobados por las Cortes».

Cal remarcar que a l'E. 32 l'únic Tribunal Suprem o superior que existeix és el de l'Estat espanyol. Vegeu comentaris a l'article 13 apartat d) de l'E. 31.

En ser l'E. 32 un estatut d'autonomia regional en lloc de l'estatut d'un Estat federat, la legislació interior catalana queda vinculada a les normes generals de la Constitució de l'Estat espanyol.

El 6 d'octubre de 1934 la Generalitat se sublebava per defensar-se de l'entrada en el govern de la República espanyola d'elements -CEDA— antirepublicans i el seu govern, que exercia el dret com a republicà de defensar Catalunya i la República, era considerat rebel pel govern pseudorepublicà espanyol que, acollint-se a la Constitució republicana espanyola, empresonava el govern català.

L'E. 32 vincula constitucionalment el president de la Generalitat a l'execució de les lleis reservades a l'Estat espanyol mentre que a l'E. 31 no es produeix aquesta vinculació constitucional que, en darrer terme, implica la directa responsabilitat de la suprema autoritat catalana a restar fidel a la legislació reservada a l'Estat espanyol.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31

recta de les quals no sigui reservada a aquell Poder en l'article 10 d'aquest Estatut. El President de la Generalitat serà elegit pel Parlament.

ARTICLE 17

El Consell exercirà les funcions executives. Serà conseller en cap el President de la Generalitat, el qual podrà delegar temporalment les funcions executives, però no les de representació, en un dels consellers. Els consellers seran designants i podran ésser separats pel President. El president i els Consellers són responsables davant del Parlament.

ARTICLE 18

El tribunal Superior de Justicia d'acord amb les lleis votades pel Parlament, regirà l'administració de Justícia. Serà independent del poder executiu i elegit pel Parlament o d'acord amb les lleis que aquest aprovarà.

TÍTOL IV

De les finances

ARTICLE 19

Catalunya contribuirà al pagament dels serveis generals de la República (inclosos els interessos i amortització del Deute de l'Estat espanyol) amb el producte de les contribucions indirectes, amb el rendiment de les propietats i drets de l'Estat que aquest no li transmeti, amb els beneficis que s'obtindran dels monopolis i amb els arbitris per serveis retribuits.

Son considerats tributacions indirectes en el pressupost actual: a) la renda de duanes; b) la renda d'alcohols; c) l'impost sobre el sucre; d) l'impost sobre la xicoria; c) l'impost sobre el transport de viatgers i de mercaderies.

E. 32

Art. 14. I podrà delegar temporalment les seves funcions executives, però no les representatives, en un dels consellers.

El President i els consellers de la Generalitat exerciran les funcions executives, hauran de dimitir dels seus càrrecs en cas que el Parlament els negués d'una manera explícita la confiança. Un i altres són individualment responsables davant el Tribunal de Garanties en l'ordre civil i en el criminal, per les infraccions de la Constitució, de l'Estatut i de les lleis.

No consta

TÍTOL IV

De la hisenda

No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

En l'E. 31 les funcions executives són només aquelles referents a la legislació catalana, mentre que en l'E. 32 ho són les referents a la legislació catalana i les referents a la legislació espanyola.

Cal remarcar que en l'E. 31 —degut al fet que les funcions executives només es refereixen a les de la legislació catalana— el president i els consellers només són responsables davant el parlament català, mentre que a l'E. 32, en tenir també les funcions executives de la legislació espanyola, esdevenen responsables tant de les obligacions de la Constitució espanyola com de l'Estatut català i de les seves lleis davant del Tribunal de Garanties Constitucionals espanyol.

No consta perquè el poder judicial català en l'E. 32 no té Tribunal Suprem.

A l'E. 32 —com que d'Estat només n'hi ha un: l'Estat espanyol— Catalunya no té sobirania suficient per a decidir quins recursos de la seva hisenda donarà a l'Estat espanyol. La sort dels seus recursos els ha de decidir l'Estat espanyol i l'E. 32 calla —cosa que no fa l'E. 31— els recursos amb els quals Catalunya contribuirà a la hisenda de l'Estat espanyol.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

S'exceptuarà d'aquesta atribució de l'impost de transports, el que es cobri en els ferrocarrils i carreteres d'interès local. Els vehicles, però, circularan lliurament sense duplicar llur tributació, qualsevol que sigui el territori on els pertoqui de tributar.

Són rendiments de propietats i drets de l'Estat en el pressupost actual: f) el donatiu de la clerecia i de les monges; g) les propietats i drets de l'Estat que aquest no traspassarà a Catalunya: h) els reintegraments d'exercicis tancats en llur totalitat si procedeixen de liquidacions anteriors al 31 de desembre de 1931, i només els que provindran de tributacions pertanyents a la República en l'esdevenidor; i) publicacions oficials de la República.

Són beneficis de monopolis en el pressupost actual; j) els provinents de la circulació fiduciària i els dels Bancs d'Espanya i Hipotecari; k); els dels tabacs; 1) els dels llumins de tota mena; 11) els dels explosius; m) els de la sal; n) els de la loteria; o) els de la Casa de moneda; p) els dels petrolis; q) els dels telèfons.

Són arbitris per serveis retribuïts en el pressupost actual: r) els que graven els ports francs de Canàries; s) els drets obvencionals dels consolats; t) els de correus i telègrafs; u) els establiments penals; v) les quotes militars i les multes; x) tots aquells altres arbitris que en forma directa o en paper timbrat siguin pagats com a retribució de serveis a càrrec de les finances de la República.

ARTICLE 20

La Hisenda del Govern de la República cedirà a la Hisenda catalana, amb les limitacions i condicions fixades en aquest Estatut, les contribucions directes que actualment perceb en les

Article 16. Els recursos de la Hisenda de la Generalitat es xifraran amb subjecció a les següents regles:

1.ª El cost dels serveis cedits per l'Estat.

2.ª Un tant per cent sobre la

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Cal remarcar que a l'E. 32 els recursos que les Corts espanyoles cedeixen a la regió autònoma són uns recursos establerts en funció d'unes necessitats que prèviament han estat determinades segons uns cànons opinables. Els càlculs, a més, són realitzats per una comissió mixta designada meitat pel consell de ministres de l'Estat espanyol i meitat

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

quatre províncies catalanes, i no imposarà en el temps a venir a Catalunya, noves contribucions directes. Són considerades contribucions directes en el pressupost actual:

a) La contribució territorial, rústica i urbana amb el recàrrecs que es cobren damunt d'ella.

b) La contribució industrial i de comerç amb els recàrrecs que es cobren damunt d'ella.

c) La contribució sobre utilitats de la riquesa mobiliària, llevat la que grava els seus actius i passius del personal al servei de la República i l'epígraf primer de la tarifa segona. Les societats tributaran en el territori on tindran establert llur comerç o llur indústria; i, si tenen el domicili en un altre lloc, només pagaran en aquest per les utilitats dels consellers, directors i funcionaris que hi treballin. Les societats que tinguin establiments en altres territoris de la República i a Catalunya pagaran la contribució per les sucursals que tinguin a Catalunya si l'establiment prinés fora del seu territori i si és en territori català, serà deduit del compte d'unitats les que hagin tributat per sucursals establertes en altres territoris de la República.

d) L'impost sobre els drets reals i sobre transmissió de béns amb llurs recàrrecs.

quantia que resulti d'aplicar la regla anterior per raó de les despeses imputables a serveis que es transfereixin i que, tenint consignació en el pressupost de l'Estat, no produeixin pagaments a Catalunya o els produeixin en quantitat inferior a l'import dels serveis.

3.ª Una suma igual al coeficient d'augment que experimentin en el successiu les despeses dels pressupostos futurs de la República en els serveis corresponents als que es transfereixin a la Generalitat de Catalunya.

Per a cobrir els totals que resultin d'aplicar les regles anteriors, segons el càlcul que realitzarà la Comissió mixta creada en l'article 19 d'aquest Estatut i que es sotmetrà a l'aprovació del Consell de Ministres, l'Estat cedeix a la Generalitat:

I. — La contribució territorial, rústica i urbana, amb els recàrrecs establerts sobre la mateixa, havent d'abonar als Ajuntaments les participacions que els corresponguin.

II. — L'impost sobre els drets reals, les persones jurídiques i les transmissions de béns amb els seus recàrrecs i amb l'obligació d'aplicar els mateixos tipus contributius establerts en les lleis de l'Estat.

III. — El 20 per 100 de propis, el 10 per 100 de pesos i mesures, el 10 per 100 d'aprofitaments forestals, el producte del cànon de superficie i l'impost sobre les explotacions mineres.

IV. — Una participació en les sumes que produeixin a Catalunya les contribucions industrial i d'utilitats, igual a la diferència entre la quantia de les contribucions amb els seus recàrrecs que es cedeixin en virtut de les tres regles anteriors i el cost total dels serveis que l'Estat transfereix a la regió autònoma, tot això es-

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

pel govern de la Generalitat, i són sotmesos a l'aprovació del consell de ministres de l'Estat espanyol. En canvi, l'E. 31 no vincula els seus recursos d'hisenda a unes necessitats rígidament determinades. L'E. 32 cedeix a la Generalitat uns recursos bastant inferiors als de l'E. 31, i a més s'interfereix en l'ús d'aquests recursos atribuint-se un poder moderador en la distribució interior d'aquests recursos i obligant en determinats impostos a mantenir-se en les normes generals de l'Estat espanyol. Així:

1) No cedeix la contribució directa de comerç i només cedeix el 20% de la directa industrial i el 20 ó 10% de la directa d'utilitats de la riquesa mobiliària catalana.

2) Es presenta com a defensor de les finances municipals enfront de les finances de la Generalitat.

3) En l'apartat II vincula l'impost català als tipus contributius establerts en les lleis de l'Estat espanyol.

La fiscalització directa de l'Estat espanyol sobre les finances catalanes obliga a l'Estatut a preveure la revisió periòdica de les condicions establertes a l'article 16. La revisió extraordinària que es reserva l'Estat espanyol és un signe més de les possibilitats constitucionals d'interferència sobre les finances catalanes.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

ARTICLE 21

Si la República suprimís totes o algunes de les contribucions indirectes sense substituir-les per altres també indirectes, Catalunya aportarà al pressupost de la República la part proporcional que li correspongui per habitant per tal de suplir la minva d'ingrés que produeixi la dita supresió. Anàloga aportació serà feta quan els ingressos atribuits a la Hisenda de la República per l'article 19 d'aquets Estatut siguin insuficients per a atendre les despeses que li originaran les fundacions que té reservades en els articles 10 i 11.

mentat en el moment de la transmissió. Si amb una participació del 20 per 100 no es cobreix la dita diferència, s'abonarà la resta, en forma de participació en l'impost del Timbre en la proporció necessària.

Cada cinc anys es procedirà per una Comissió de tècnics nomenats pel ministre d'Hisenda de la República i per la Generalitat, a la revisió de les concessions fetes en aquest article. Tant els impostos cedits com els serveis que es transfereixin a la Generalitat, seran calculats amb un augment o amb una rebaixa igual a la que hagin experimentat una i altres en la Hisenda de la República. La proposta d'aquesta Comissió serà elevada a l'aprovació del Consell de Ministres.

En qualsevol moment, el ministre d'Hisenda de la República podrà fer una revisió extraordinària en el règim d'Hisenda del present títol, de comú acord amb la Generalitat, i si això no fos possible, haurà de sotmetre's la reforma a l'aprovació de les Corts, essent precís el vot favorable de la majoria absoluta del Congrés.

No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

La manca de sobirania nacional que manifesta l'E. 32 no permet a Catalunya de plantejar-se el problema de com satisfarà la hisenda espanyola en el cas que la República fes una reforma fiscal.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
ARTICLE 22	No consta
El Govern de la República no aplicarà a Catalunya les contribucions sobre els consums, sobre el consum interior de la cervesa, sobre els carruatges de luxe, sobre els cercles d'esbargiment, i sobre el gas, l'electricitat i el carbur de calci. L'impost del timbre serà aplicable en el territori català quant als epígrafs que representen retribució de serveis l'execució dels quals hagi estat reservada al Govern de la República. L'impost de pagaments a l'Estat s'aplicarà en el territori català només damunt dels pagaments que li farà el Govern de la República.	
ARTICLE 23	**Art. 16.** La Hisenda de la Generalitat de Catalunya es constitueix:
Els recursos que podrà utilitzar la Generalitat per a la formació dels seus pressupostos seran tots els que han tingut fins ara les Diputacions de Catalunya, els que per aquest Estatut li són atribuits pel Govern de la República i els que resultaran de la nova ordenació que podrà fer d'uns i altres, així com dels que li produiran les noves contribucions directes que acordi crear.	a) Amb el producte dels impostos que l'Estat cedeix a la Generalitat. b) Amb un tant per cent en determinats impostos dels no cedits per l'Estat. c) Amb els impostos, drets i taxes de les antigues diputacions provincials de Catalunya i amb els que estableixi la Generalitat.
Mentre el Govern de Catalunya no promulgarà una llei pròpia de comptabilitat, es regirà per la llei de comptabilitat de la República.	**Art. 17.** La Hisenda de la República respectarà els actuals ingressos de les Hisendes locals de Catalunya, sense gravar amb noves contribucions les bases de tributació d'aquelles. La Generalitat podrà crear noves contribucions, que no s'apliquin a les mateixes matèries que ja tributi Catalunya a la República, i podrà donar una nova ordenació als seus ingressos. Els nous tributs que estableixi la Generalitat no podran ésser obstacle a les noves imposicions que amb caràcter general crei l'Estat, amb la compensació que correspongui. En cap cas, l'ordenació tributària de la Generalitat no podrà destorbar la implan-

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Aquest article no figura per les mateixes raons apuntades en el comentari de l'article anterior.

Sobre els recursos que cedeix l'Estat espanyol a la Generalitat vegeu el comentari a l'article 20 de l'E. 31. Cal destacar, respecte al dret de crear noves contribucions per part de la Generalitat, les limitacions que li vénen imposades constitucionalment per la República espanyola a l'E. 32, en què Catalunya constantment ha de sotmetre's als interessos fiscals de l'Estat espanyol.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

ARTICLE 24

La Hisenda de la Generalitat substituirà la Hisenda de la República en la liquidació, recaptació i distribució dels actuals recàrrecs damunt de les contribucions directes. També recaptarà com a delegada de la Hisenda de al República, amb el premi que aquesta tingui en pressupost per a cost de la recaptació, aquelles contribucions i arbitris generals que haurà de fer efectius en el territori de Catalunya, exceptuats els monopolis i les duanes.

ARTICLE 25

El drets de l'Estat en Territori Català relatius a mines (inclosa llur tributació), aigües, caça i pesca; els béns d'ús públic, els que, sense d'ús comú, pertanyen privativament a l'Estat i estan destinats a algun servei públic o al foment de la riquesa nacional, passaran a ésser propietat de Catalunya, exceptuats aquells que estiguin afectats a funcions l'exercici de les quals s'hagi reservat al Govern de la República.

tació i desenrotllament de l'impost sobre la renda, que serà tribut de l'Estat.

Art. 17. La Hisenda de la Generalitat podrà continuar recaptant per delegació de la Hisenda de la República, i amb el premi que aquesta tingui consignat en pressupostos, les contribucions, impostos i arbitris que l'Estat ha de percebre a Catalunya, amb excepció dels monopolis i de les Duanes amb els seus anexes. No obstant, l'Estat es reserva el dret de rescatar la recaptació dels seus tributs i gravàmens en el territori català i d'ordenar-la lliurement.

El Tribunal de Comptes de la República fiscalitzarà anualment la gestió de la Generalitat en el que es refereixi a la recaptació d'impostos que li està atribuïda per delegació de la Hisenda de la República i a l'execució de serveis per encàrrec d'aquesta, sempre que es tracti de serveis que tinguin la seva consignació especial en els pressupostos de l'Estat.

Art. 17. Els drets de l'Estat en territori català, relatius a mines, aigües, caça i pesca, els béns d'ús públic i els que, sense ésser d'ús comú, pertanyin privativament a l'Estat i siguin destinats a algun servei públic o al foment de la riquesa nacional, es transfereixen a la Generalitat, excepte els que es trobin afectes a funcions, els serveis dels quals s'hagi reservat el Govern de la República. Dits béns i drets no podran ésser alienats, gravats ni destinats a fins de caràcter particular, sense autorització de l'Estat. El règim de les concessions de mines potàssiques i dels possibles jaciments de petroli, seguiran regint-se per les disposicions vigents, mentre l'Estat no dicti nova legislació sobre aquestes matèries.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Cal remarcar el dret que es reserva l'Estat espanyol a rescatar la recaptació dels seus tributs a Catalunya i la natural fiscalització per part de l'Estat espanyol d'aquesta recaptació realitzada a Catalunya.

Remarquem que en l'E. 32 l'Estat espanyol de nou s'erigeix en àrbitre i protector dels interessos col.lectius catalans enfront de la Generalitat, i en proclamar-se defensor dels béns públics enfront d'una hipotètica alienació particular. (D'altra banda la Generalitat ja garanteix pel seu compte l'autonomia financiera i administrativa dels municipis i la riquesa pública contra tota alienació que l'atempti en el seu Estatut de Règim Interior de 1933). L'Estat espanyol mentre es proclama defensor dels béns públics catalans, es reserva, d'acord amb l'article 11 apartat g) de l'E. 31 i l'article 5 apartat 3) de l'E. 32 el dret de concessions de les mines més importants de Catalunya i dels possibles jaciments de petroli, la qual cosa vol dir que l'Estat espanyol, mentre no disposi el contrari, pot posar l'explotació de la riquesa minera catalana a mans de les companyies de fora de l'Estat en benefici de la hisenda espanyola, sense ni consultar el govern català.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

ARTICLE 26

L'augment del Deute públic de l'Estat Espanyol per noves emissions el producte de les quals sigui totalment o parcialment destinat a atendre serveis reservats en aquest Estatut a la Generalitat, li serà compensat amb l'atribució d'una part del producte de la nova emissió, igual a la proporció que hi hagi entre la població total d'Espanya i la del territori català.

TÍTOL V

Dels conflictes de jurisdicció

ARTICLE 27

Si es susciten qüestions de competència entre autoritats judicials i administratives de la República i autoritats judicials i administratives de la Generalitat de Catalunya seran resoltes pel Tribunal Suprem de la República.

ARTICLE 28

Si, amb motiu de la promulgació d'una llei per la República o per la Generalitat un dels dos poders entén que l'altre envaeix la seva jurisdicció, el conflicte serà resolt per un tribunal format per dos magistrats del Tribunal Suprem de la República, designats pel president d'aquest Tribunal, i dos magistrats del més alt Tribunal de Catalunya, designats pel seu President i presidit per una persona d'alta autoritat designada pel President de la República.

Art. 17. La Generalitat podrà emetre Deute interior; però ni la Generalitat ni les seves Corporacions locals, no podran apel.lar al crèdit estranger senes autorització de les Corts de la República. Un cop emès el Deute, el producte del qual s'hagi d'invertir totalment o parcialment, en la creació o millorament de serveis, que en quant a Catalunya hagin estat transferits a la Generalitat, aquesta fixarà les obres i serveis de la mateixa naturalesa que es proposi realitzar, amb la participació que se li atorgui en l'emprèstit, dins d'un límit que no podrà excedir d'una part proporcional a la població de Catalunya amb respecte a la població d'Espanya.

Art. 12. El tribunal Suprem de la República, resoldrà també els conflictes de competència i jurisdicció entre els tribunals de Catalunya i els altres d'Espanya.

Article 15. Totes les qüestions de competència que se suscitin entre les autoritats de la República i de la Generalitat o entre les jurisdiccions de llurs respectius organismes, seran resoltes pel Tribunal de Garanties Consttiucionals, el qual tindrà, d'acord amb l'article 121 de la Constitució, la mateixa extensió de competència a Catalunya que a la resta de la República .

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Cal remarcar que l'E. 32 accepta la interferencia de l'Estat espanyol en el deute públic català, mentre que l'E. 31 només l'accepta en el cas del deute públic de l'Estat espanyol. Vegeu comentaris a l'article 13 apartat m) de l'E. 31.

Vegeu comentaris a l'article 13 apartat d) de l'E. 31.

Cal remarcar primer que el Tribunal de Garanties Constitucionals de l'E. 32 entén en tot tipus de qüestions de competència que es puguin suscitar, és permanent, té jurisdicció en tot el territori de l'Estat espanyol i la seva composició està vinculada als organismes constitucionals espanyols. En canvi, el Tribunal establert a l'E. 31 només pot resoldre els conflictes de competència en la promulgació de lleis, no és un tribunal permannent, no té competència a tot el territori de la República, i la representativitat i equilibri de la seva composició revela que es tracta de resoldre un conflicte entre dos poders no subordinats. Reproduïm per a més claredat els articles 121 i 122 de la Constitució espanyola sobre el Tribunal de Garanties Constitucionals:

«*Artículo 121.* Se establece con jurisdicción en todo el territorio de la República, un Tribunal de Garantías Constitucionales, que tendrá competencia para conocer de:

a) El recurso de inconstitucionalidad de las leyes.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

TITOL VI

De les garanties dels ciutadans

ARTICLE 29

Les regles generalment reconegudes del dret de gents tindran ple vigor a Catalunya com si formessin part del seu dret. La Generalitat està obligada a adoptar les mesures necessàries per a l'execució dels tractats internacionals signats pel Govern de la República en aquelles matèries sobre les quals la Generalitat té competència legislativa o simplement executiva.

Art. 13. La Generalitat de Catalunya prendrà les mesures necessàries per a l'execució dels tractats i convenis que recaiguin sobre matèries, atribuïdes totalment o parcialment, a la competència regional, pel present Estatut.

Si no ho fes en temps oportú, correspondrà adoptar les dites mesures al Govern de la República, que per tenir al seu càrrec la totalitat de les realcions anteriors, exercirà sempre

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

b) El recurso de amparo de garantías individuales cuando hubiere sido ineficaz la reclamación ante otras autoridades.

c) Los conflictos de competencia legislativa y cuantos otros surjan entre el Estado y las regiones autónomas y las de estas entre si. [Recordem la Llei de Contractes de Conreu i com el Tribunal de Garanties Constitucionals fou utilitzat per la dreta catalana per obstaculitzar el progrés d'una legislació social agrària que perjudicava els seus interessos de propietaris].

d) El ascenso y aprobación de los poderes de los compromisarios que juntamente con las Cortes eligirá el presidente de la República.

e) La responsabilidad criminal del jefe del Estado, del presidente del Consejo y de los ministros.

f) La responsabilidad criminal del presidente y los magistrados del Tribunal Supremo y del fiscal de la República».

«*Artículo 122.* Compondrán este Tribunal:

Un presidente, designado por el Parlamento, sea o no diputado.

El presidente del Alto Cuerpo Consultativo de la República a que se refiere el artículo 98.

El presidente del Tribunal de Cuentas de la República.

Dos diputados a Cortes, libremente elegidos por las Cortes.

Un representantes por cada una de las regiones espanolas, elegido en la forma que determine la ley.

Dos miembros nombrados electivamente por todos los Colegios de Abogados de la República.

Cuatro profesores de la Facultad de Derecho, designados por el mismo procedimiento entre todas las de Espana».

L'E. 32 referma en aquest article la total sobirania de l'Estat, cuidant de puntualitzar aspectes tan concrets com són els Congressos i Exposicions internacionals, i les relacions amb els propis ciutadans a l'estranger.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

El Govern de la República té el dret de controlar l'execució dels tractats internacionals, àdhuc en aquelles matèries reservades exclusivament a la Generalitat de Catalunya.

ARTICLE 30

Ultra les garanties de dret que atorgui la Constitució general de la República, la Generalitat de Catalunya protegirà plenament la vida i la llibertat de tots els ciutadans residents en el seu territori, els quals seran iguals davant de la llei, sense distinció de naixença, llengua, sexe o religió.

La Generalitat garantirà també l'absoluta llibertat de creença i de consciència.

ARTICLE 31

L'ensenyament primari serà obligatori i gratuit. La Generalitat facilitarà als escolars més aptes l'accés a l'ensenyament secundari i superior. A totes les escoles primàries de Catalunya serà obligatori l'ensenyament de l'idioma castellà. La Generalitat de Catalunya mantindrà escoles primàries de llengua castellana en tots els nuclis de població on, segons el darrer trienni, hi hagi un mímnimum de 40 infants de llengua castellana. En aquestes escoles s'ensenyarà la llengua catalana.

l'alta inspecció en el compliment dels referits tractats i convenis i en l'observància dels principis del dret de gents.

Tots els assumptes que revesteixin aquest caràcter, com la participació oficial en Exposicions o Congressos internacionals, les relacions amb els espanyols residents a l'estranger o qualsevol altre anàleg, seran de l'exclusiva competència de l'Estat.

No consta

No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

En part recollit a l'article 11 de l'Estatut de Règim Interior de Catalunya, aprovat el 25 de maig del 1933, el qual reproduïm:

«*Article 11.* L'ensenyament primari serà obligatori, gratuït i català per la llengua i pel seu esperit. S'inspirarà en els ideals de treball, llibertat, justícia social i solidaritat humana, i es desenrotllarà mitjançant institucions educatives relacionades entre elles pel sistema de l'escola unificada.

En tots els graus serà laic.

La Generalitat facilitarà l'accés a tots els graus de l'ensenyament als escolars més aptes mancats de mitjans econòmics.

La llibertat de càtedra quedarà reconeguda i garantida.

La Generalitat salvaguardarà l'existència i l'obra de les institucions i fundacions privades de cultura que, atenint-se a les normes legals, contribueixin al progrés dels estudis i a la formació espiritual del poble català».

Veure també els comentaris a l'article 5è de l'E. 31.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
ARTICLE 32 En l'aplicació de les lleis obreres generals de la República, la Generalitat protegirà especialment el treball i garantirà la llibertat d'associació i sindicació per a la defensa i millorament de les condicions de treball i de la vida econòmica. Totes les convencions i mesures que tractin de restringir o dificultar aquesta llibertat són contràries a dret.	No consta
ARTICLE 33 En les lleis socials particulars que promulgarà la Generalitat serà previst: Primer. El dret de tots els obrers i assalariats, dependents de comerç i de la indústria, a disposar del temps necessari per a exercir llurs drets polítics i els càrrecs honorífics d'elecció popular. Segon. La protecció a la maternitat, als infants, als vells, als malalts i als invàlids.	No consta
ARTICLE 34 En l'organització interior de Catalunya es procurarà que les institucions d'ensenyaments professionals, de beneficiència i d'assistència social, siguin establertes a les comarques catalanes més apropiades per a realitzar la funció civilitzadora que haurà de dur a terme el Govern de la Generalitat.	No consta
ARTICLE 35 Els funcionaris i obrers de les corporacions públiques de Catalunya, so-	No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

En part recollit a l'article 16 de l'Estatut de Règim Interior de Catalunya, que diu:

«*Article 16.* El Govern de la Generalitat garantirà, en tot el que sigui de la seva competència, l'efectivitat del compliment de les lleis polítiques i socials de la República.

La Generalitat no té religió oficial».

En part recollit als articles 13 i 14 de l'Estatut de Règim Interior de Catalunya, que diuen:

«*Article 13.* Els treballadors i funcionaris podran disposar del temps necessari per a complir els deures polítics i exercir els càrrecs d'elecció popular sense minva de llurs retribucions quan el càrrec obtingut no en tingui d'assignada.

L'accés als càrrecs públics no tindrà altres limitacions que les que senyalin les lleis».

«*Article 14.* L'assistència social és un deure de la Generalitat. La Generalitat ordenarà l'assistència a la maternitat, als infants, als vells, als malalts, i als invàlids, tot cooperant al règim social d'assegurances perquè els treballadors tinguin previstes econòmicament les contingències adverses de la vida.

Les institucions d'assistència de caràcter privat seran intervingudes per la Generalitat».

En part recollit a l'article 12 de l'Estatut de Règim Interior de Catalunya, que diu:

«*Article 12.* El treball, en qualsevulga de les seves formes, és un deure social. La Generalitat el protegirà dintre els límits de la seva competència.

La Generalitat organitzarà la instrucció professional i social, fomentarà l'estalvi popular i propulsarà el cooperativisme i el mutualisme. Dedicarà una atenció preferent a tot el que pugui contribuir al millorament social i econòmic dels treballadors».

En part recollit a l'article 13 de l'Estatut de Règim Interior de Catalunya, reproduït al comentari de l'article 33 de l'E. 31.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
ta el govern directe de la Generalitat o administrades per ella per delegació de la República, tindran lliure accés a tots els càrrecs d'elecció popular sense necessitat d'autorització. Sempre que els càrrecs d'elecció no tinguin retribució assignada, els obrers manuals adscrits a les Corporacions públiques (no temporers ni interins) que els exerceixen continuaran percebent el mateix salari.	No consta
ARTICLE 36 Mentre el servei militar no sigui voluntari, els catalans el prestaran, en temps de pau, en territori de Catalunya.	No consta
ARTICLE 37 Essent facultat pròpia i exclusiva del Poder de la República la relativa al règim aranzelari, la Generalitat da Catalunya no podrà establir cap taxa duanera a l'entrada i a la sortida de mercaderies del seu territori.	No consta
ARTICLE 38 *Queden abolits a Catalunya tots* els títols nobiliaris.	No consta
TÍTOL VII **De l'adaptació de serveis** ARTICLE 39 Així que sigui aprovat aquest Estatut, es constituirà una comissió mixta d'adaptació de serveis, la meitat dels membres de la qual seran designats pel Consell de ministres de la República, i l'altra meitat pel Govern provisional de la Generalitat. Serà presidida pel president de la Generalitat. Els acords de la Comissió mixta, per a ésser vàlids, hauran de reunir,	**Article únic de les Disposicions Transitòries.** El Govern de la República queda facultat per a fixar, dins dels dos mesos següents a la promulgació d'aquest Estatut, les normes per a l'adaptació dels serveis que passin a la competència de la Generalitat, encarregant l'execució de les dites normes a una Comissió mixta que designin meitat el Consell de Ministres i el Govern de la Generalitat, la qual Comissió haurà de prendre els

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Article eliminat perqué amb ell l'E. 31 intentava anar cap un servei militar voluntari i autòcton.

És l'article 14 apartat 8) de la Constitució espanyola:
«*Artículo 14.* Son de la exclusiva competencia del Estado la legislación y la ejecución directa en las materias siguientes:
8ª. Régimen arancelario, Tratados de comercio, Aduanas y libre circulación de las mercancías.»

Consta a l'article 2 de la Constitució espanyola, que diu:
«*Artículo 25.* No podrán ser fundamento de privilegio jurídico la naturaleza, la filiación, el sexo, la clase social, la riqueza, las ideas políticas ni las creencias religiosas. El Estado no reconoce distinciones o títulos nobiliarios.»

L'adaptació de serveis comportà nombrosos conflictes entre la República espanyola i la Generalitat de Catalunya. La transferència fou lenta, sincopada pels fets d'octubre del 1.934, i en produir-se l'aixecament militar de 1.936 encara no estava llesta.

Això produí dificultats en la gestió de la Generalitat, sobretot en allò relatiu a la confecció del seu pressupost, com deixa entreveure l'article transitori de l'Estatut de Règim Interior de Catalunya:

«Durant l'any present -1.933-, com a cas excepcional, en atenció al traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat, podrà ajornar-se la presentació del Pressupost fins el primer de desembre.»

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

si més no, els vots de les dues terceres parts dels seus membres. No essent així, l'acord pres serà deixat a la resolució del President de la República.

ARTICLE 40

La Comissió mixta d'adaptació de serveis determinarà:

a) Els ferrocarrils, canals i altres obres públiques actualment construïdes o en construcció, que, sortint del territori de Catalunya, han d'ésser, no obstant, considerades d'interès local, d'acord amb la lletra b) de l'article 10.

b) Les concessions actuals d'aprofitaments hidràulics del riu Ebre a Catalunya que siguin d'interés general, i les línies de transmissió d'electricitat que, passant en part per territori català, siguin d'interès general o d'interès local.

c) La regulació de les funcions que correspondran a la Generalitat en aquells serveis que aquesta ha d'executar però la legislació dels quals està reservada al Poder de la República

d) La coordinació dels serveis exclusivament reservats a la Generalitat amb altres de similars totalment o parcialment reservats al Poder de la República.

e) L'enumeració i inventari de béns, drets i serveis que han estat fins ara propis de l'Estat i que, d'acord amb aquest Estatut, passen a la Generalitat de Catalunya i la formulació de les regles d'acord amb les quals s'haurà de realitzar la transmissió.

f) L'organització dels serveis de les finances, divisió de tributs, d'acord amb aquest Estatut i recaptació.

g) Les normes d'adaptació de l'actual personal de l'Estatut de servei a Catalunya, quant a aquelles funcions

seus acords pel vot de les dues terceres parts dels seus membres, com a mínim, sotmetent-se, en cas necessari, les diferències a la resolució del president de les Corts de la República.

No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Els detalls de l'adaptació de serveis passen a la Comissió Mixta que s'encarrega del traspàs.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

E. 31	E. 32
que d'acord amb aquest Estatut, són totalment transferides a la Generalitat, a les que han d'ésser executades per aquesta, tot i estar-ne reservada la legislació al Poder de la República. h) El traspàs dels serveis de policia i ordre interior a les noves organitzacions que establirà la Generalitat.	
ARTICLE 41 El personal a que fa referència l'apartat g) de l'article anterior, que passi al servei de la Generalitat, gaudirà dels mateixos drets que té actualment reconeguts per l'Estat.	No consta
ARTICLE 42 Mentre el Parlament de Catalunya no legislarà sobre aquelles matèries en les quals li correspon de legislar, continuaran en vigor les lleis actuals de l'Estat; però llur aplicació correspondrà a les autoritats i organismes de la Generalitat, la qual tindrà totes les facultats que les esmentades lleis asignen a les autoritats i organismes de l'Estat. Així mateix, mentre el Poder Executiu de Catalunya no dicti les disposicions reglamentàries que, d'acord amb aquest Estatut, li pertany de dictar, continuaran en vigor les emanades del Poder de la República.	**Art. únic de les D. T.** Mentre la Generalitat no legisli sobre matèries de la seva competència, continuaran en vigor les lleis actuals de l'Estat que a les dites matèries es refereixen, corresponent llur aplicació a les autoritats i organismes de la Generalitat, amb les facultats consignades actualment a les de l'Estat.
ARTICLE 43 Els drets i els béns radicats en territori de Catalunya que poguessin pertànyer al patrimoni de la corona i que per disposicions generals de les Corts de la República passesin al domini de L'Estat, hauran d'ésser transferits a la Generalitat.	No consta
ARTICLE 44 Els documents existents en oficines i dependències de l'Estat que es refereixin a matèries reservades a la	No consta

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Els detalls de l'adaptació de serveis passen a la Comissió Mixta que s'encarrega del traspàs.

El mateix comentari que als articles 40 i 41 de l'E. 31. Insistim en l'interès constant que posa en tot moment l'E. 31 a fugir de les ambigüitats i a ser molt explícit. L'E.32 resulta considerablement més ambigu en la majoria dels detalls.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Generalitat, passaran també a ésser propietat d'aquesta.

ARTICLE 45

Mentre durarà la concessió actual a la «Compania Telefónica Nacional de Espana», la Generalitat no tindrà damunt d'ella altres atribucions que les que exerceix actualment l'Estat dins del territori català.
Quan, per qualsevol causa, cessi aquesta consessió, la Generalitat es subrogarà, dins del territori català, en tots els drets i obligacions que l'Estat adquireixi amb caràcter general.

En aquest cas es crearà una comissió mixta d'adaptació del servei telefònic amb la mateixa composició i funcionament que la prevista per l'article 47 d'aquest Estatut.

No consta

ARTICLE 46

El trànsit de la hisenda de la República a la hisenda de la Generalitat, per a l'ingrés dels recursos i el pagament dels serveis traspassats es farà el 31 de desembre de 1931. La una i l'altra hisenda obriran a primer de gener de 1932, un compte en el qual abonaran i carregaran les quantitats que hagin cobrat i que no el pertoquen, i les que hauria d'haver percebut i ha cobrat l'altra. Així mateix carregaran o abonaran els pagaments fets l'un per l'altra.

No consta

TÍTOL VIII

Règim transitori

ARTICLE 47

En el termini d'un mes, a comptar del dia que aquest Estatut serà promulgat amb força de llei, el President del Govern Provisional de la Generalitat de Catalunya convocarà eleccions en les quals seran nomenats, en sufragi universal directe, els diputats

Art. únic de les D. T. Previ acord amb el Govern, la Generalitat fixarà la data per a l'elecció del primer Parlament de Catalunya, seguint el mateix procediment de les eleccions a Corts Constituents

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Catalunya en l'E. 31 actua d'una manera més independent respecte del govern de la República espanyola i intenta de concretar al màxim els passos a seguir com una manera de donar el fet per consumat.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

que constituiran el primer Parlament de Catalunya. Aquest elegirà el President de la Generalitat.

ARTICLE 48

Quant a les eleccions a que es refereix l'article anterior, el territori de Catalunya serà dividit en les circumscripcions següents. Barcelona ciutat, Barcelona circumscripció; Girona, Lleida i Tarragona .

Les circumscripcions votaran un diputat per cada 40.000 habitants amb el mínim de 12 diputats per circumscripció.

Art. únic de les D. T. Per a les eleccions a què es refereix el paràgraf anterior, el territori de Catalunya es dividirà en les circumscripcions següents: Barcelona (ciutat), Barcelona (circumscripció), Girona, Lleida i Tarragona.

Les circumscripcions votaran un diputat per cada 40 000 habitants, amb un mínim de 14 diputats per circumscripció.

ARTICLE 49

El procediment per a l'elecció serà el que fixarà el President del Govern Provisional de la Generalitat en la convocatòria.

No consta

ARTICLE 50

El primer Parlament de la Generalitat votarà l'Estatut del règim interior de Catalunya, el qual serà promulgat com a llei del país i no contindrà cap precepte contrari a la Constitució ni a aquest Estatut.

No consta

ARTICLE 51

El primer Parlament de Catalunya tindrà totes les atribucions que atorgui al Parlament l'Estatut que serà promulgat per a regir la vida de Catalunya. Així mateix, el President de la Generalitat que resulti elegit, tindrà les facultats que l'Estatut interior atribuirà al càrrec presidencial.

No consta

ARTICLE 52

Aquest Estatut no podrà ésser modificat sinó pel mateix procediment que s'ha seguit per a aprovar-lo, o

Article. 18. Aquest Estatut podrà ésser reformat:

a) Per iniciativa de la Generalitat, mitjançant referèndum dels Ajunta-

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

El procediment consta al Capítol I del 'Estatut de Règim Interior de Catalunya.

L'E. 32, molt menys explícit, no dedica cap article a fer constar que existirà un Estatut Interior. De tota manera, deixa entreveure-ho en els seus articles 10 i 14.

Determinades en els Capítols I i II de l'Estatut de Règim Interior de Catalunya.

Cal remarcar que l'E. 32, en matèria de reforma de l'Estatut, és molt menys democràtic en el seu procediment —ja que, per exemple, substitueix el referèndum popular pels dels Ajuntaments— i l'Estatut està, a més, a mercè del govern de la República espanyola que també té ma-

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

sigui que exigirà la votació del Parlament de Catalunya, el referèndum popular i l'aprovació del Parlament de la República.

ments i aprovació del Parlament de Catalunya.

b) Per iniciativa del Govern de la República i a proposta de la quarta part dels vots de les Corts.

En un i altre cas caldrà per a l'aprovació definitiva de la llei de reforma de l'Estatut, les dues terceres parts de vots de les Corts. Si l'acord de les Corts de la República fos refusat pel referèndum de Catalunya, serà necessari, perquè prosperi la reforma, la ratificació de les Corts ordinàries subsegüents a les que ho hagin acordat.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

nera, al marge de la voluntat popular catalana i del govern català, de promoure qualsevol reforma per la promoció de la qual només necessita la proposta d'1/4 part dels vots de les Corts espanyoles.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

APÈNDIX: ESTATUT DE RÈGIM INTERIOR DE CATALUNYA

«El poble de Catalunya, en recobrar la seva personalitat política i constituir-se en poder autònom, estableix per la potestat del seu Parlament la següent Llei fonamental:

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1er. — El poder a Catalunya emana del poble, que l'exerceix per mitjà dels organismes de la Generalitat.

Art. 2on. — La capital de Catalunya és Barcelona.

Art. 3er. — La llengua pròpia de Catalunya és la catalana.

Art. 4rt. — La bandera de Catalunya és la tradicional de quatre barres vermelles en fons groc.

Art. 5è. — Les lleis no tindran efecte retroactiu sinó en casos excepcionals si ho disposa el Parlament per la voluntat expressa de les dues terceres parts dels Diputats possessionats del càrrec.

Art. 6è. — Les lleis només podran ésser derogades per altres lleis.

Art. 7è. — Tindran la condició política de catalans:
Primer: Aquells que ho siguin per naturalesa i no hagin adquirit veïnatge administratiu fora de Catalunya.

Segon: Tots aquells que, essent espanyols, hagin adquirit veïnatge administratiu a Catalunya. La condició política de català no determina l'aplicació del Dret civil vigent a Catalunya, per a la qual hom s'ajustarà al que disposin les lleis que regulen aquesta matèria. La dona, pel fet del matrimoni amb un català, pot adquirir immediatament la condició política del marit.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

TÍTOL II

Principis socials

Art. 8è. — La família resta sota la salvaguarda de la Generalitat.

El matrimoni es fonamenta en la igualtat de drets dels cònjuges. Les lleis civils determinaran els drets i els deures que corresponen als fills. Estabiran així mateix les normes per a la investigació de la paternintat i la igualtat dels fills nascuts dintre i fora del matrimoni.

Art. 9è. — L'exercici del dret de propietat s'ha d'inspirar en l'interès social. La Generalitat l'empara i aferma en allò que serveixi aquesta finalitat, i amb aquesta orientació seran aplicades les facultats que l'Estatut atorga a Catalunya. Tota la riquesa del país està subordinada als interessos de l'economia general.

El Parlament podrà intervenir, mitjançant lleis, en l'explotació i coordinació d'indústries i empreses derivades sempre que ho exigeixin la racionalització de la producció dels interessos col.lectius de l'economia catalana.

Art. 10 — Tots els béns, mobles i immobles i objectes de tota mena, que tinguin valor històric, artístic o científic, podran ésser declarats d'interès públic. La Generalitat ordenarà les normes per a llur conservació en coordinació amb les que regeixen el patrimoni cultural de l'Estat.

Art. 11 — L'ensenyament primari serà obligatori, gratuït i català per la llengua i pel seu esperit. S'inspirarà en els ideals de treball, llibertat, justícia social i solidaritat humana, i es desenrotllarà mitjançant institucions educatives relacionades entre elles pel sistema de l'escola unificada. En tots els graus serà laic.

La Generalitat facilitarà l'accés a tots els graus de l'ensenyament als escolars més aptes mancats de mitjans econòmics.

La llibertat de càtedra queda reconeguda i garantida.

La Generalitat salvaguardarà l'existència i l'obra de les institucions i funcions privades de cultura que, atenint-se a les normes legals, contribueixen al progrés dels estudis i a la formació espiritual del poble català.

Art. 12 — El treball, en qualsevol de les seves formes, és un deure social. La Generalitat el protegirà dintre els límits de la seva competència.

La Generalitat organitzarà la instrucció professional i social, fomentarà l'estalvi popular i propulsarà el cooperativisme i el mutualisme. Dedicarà una atenció preferent a tot el que pugui contribuir al millorament social i econòmic dels treballadors.

Art.13 — Els treballadors i funcionaris podran disposar del temps nessesari per a complir els deures polítics i exercir els càrrecs d'elecció popular sense minva de llurs atribucions quan el càrrec obtingut en tingui d'assignada.

L'accés als càrrecs públics no tindrà altres limitacions que les que assenyalin les Lleis.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Art. 14 — L'assistència social és un deure de la Generalitat. La Generalitat ordenarà l'assistència a la maternitat, als infants, als vells, als malalts i als invàlids, tot cooperant al règim social d'assegurances per tal que els treballadors tinguin previstes econòmicament les contingencies adverses de la vida.

Les institucions d'assistència de caràcter privat seran intervingudes per la Generalitat.

Art. 15 — Queda totalment prohibida la usura.

Art. 16 — El Govern de la Generalitat garantirà, en tot el que sigui de la seva competència, l'efectivitat del compliment de les lleis polítiques i socials de la República.

La Generalitat no té religió oficial.

TÍTOL III

Organització de la Generalitat

Art. 17 — La Generalitat és l'organisme jurídic de l'autonomia de Catalunya. La componen el Parlament, el President i el Consell Executiu o Govern.

CAPÍTOL I

Parlament

Art. 18 — La potestat de fer les lleis i derogar-les correspon al Parlament, constituït pels diputats elegits pel poble per mitjà de sufragi universal, directe, igual i secret.

L'elecció serà feta per llistes i per àmplies circumscripcions.

Art. 19 — Seran elegibles per al càrrec de Diputat els ciutadans majors de vint-i-tres anys, sense distinció de sexe ni d'estat civil, que, tenint la condició política de catalans, reuneixin les qualitats, que la Llei Electoral determinarà.

Art. 20 — La Llei regularà l'exercici del sufragi sobre la base de la igualtat entre els sexes i determinarà les incapacitats i incompatibilitats per a ésser Diputat.

Art. 21 — Els Diputats són inviolables per raó dels vots i de les opinions que emetin en l'exercici del càrrec.

Art. 22 — Els Diputats solament podran ésser detinguts en cas de delicte flagrant.

La detenció serà notificada tot seguit al Parlament o, si s'escau, a la Diputació Permanent.

Si algun Jutge o Tribunal estima que ha de processar un Diputat, ho posarà a coneixement del Parlament expressant els motius que justifiquin la dita resolució.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Transcorreguts seixanta dies comptats des de la data en què el Parlament hagi acusat rebuda del suplicatori corresponent, sense prendre acord respecte a ell, el dit suplicatori es considerarà denegat.

La detenció o processament d'un Diputat restarà sense efecte quan ho acordi el Parlament, si es troba reunit, o la Diputació Permanent si el Parlament està dissolt o suspeses les seves sessions.

El Parlament, o la Diputació Permanent si s'escau, podrà acordar, que el Jutge suspengui el procediment fins a l'expiració del mandat parlamentari del Diputat objecte de l'acció judicial.

Els acords de la Diputació Permanent es consideraran revocats si, un cop reunit el Parlament, aquest no els ratifica expressament en una de les seves vint primeres sessions.

Art. 23 — Els Diputats representen tot el poble.

Art. 24 — El mandat parlamentari durarà cinc anys a comptar de la data de celebració de les eleccions.

Art. 25 — Els Diputats seran reelegibles indefinidament i retribuïts tal com fixi el Reglament de Règim Interior del Parlament.

Art. 26 — El Parlament català establirà el procediment per a resoldre la validesa de les eleccions dels Diputats i per declarar llurs incapacitats i incompatibilitats.

Art. 27 — El Parlament es reunirà en el seu Palau, sense necessitat de convocatòria, el primer dia hàbil dels mesos de març i octubre de cada any, i sempre que sigui convocat pel President de la Generalitat o pel del Parlament. Aquest tindrà, a més, l'obligació de reunir-lo quan ho acordi la majoria de la Diputació Permanent o bé ho demani la tercera part dels Diputats possessionats del càrrec, si falten més de quinze dies per a celebrar sessió ordinària.

Les reunions ordinàries del Parlament duraran, almenys, dos mesos cada una.

En casos excepcionals el Parlament, per iniciativa del seu President, podrà reunir-se i actuar en altres indrets de Catalunya.

Art. 28 — Les resolucions del Parlament seran preses per majoria de vots, però per a votar les lleis serà necessari el «quòrum» de la meitat més un dels Diputats que componguin el Parlament, llevat en els casos en què aquest Estatut Interior n'exigeixi un nombre més gran.

Art. 29 — El President de la Generalitat i els Consellers tenen veu al Parlament encara que no siguin Diputats.

Art. 30 — El Parlament podrà significar, per mitjà de proposicions de desconfiança, al seva disconformitat amb l'actuació del Govern o de qualsevol dels Consellers.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Aquestes proposicions no seran admeses a tràmit si no es presenten signades per cinc Diputats i no podran ésser discutides i votades fins després de passats tres dies de la presentació al President del Parlament. Les proposicions esmentades no tindran cap efecte si no són aprovades per la majoria dels Diputats possessionats del càrrec.

Art. 31 — La condició de Diputats fineix per les causes indicades en l'article 33 d'aquest Estatut Interior, per la pèrdua de la capacitat per a ésser-ho i per renúncia.

Art. 32 — Tots els catalans, ja ho siguin per naturalesa o per haver adquirit veïnatge administratiu de conformitat amb l'article 7è., podran exercir el dret de petició als Poders Públics i a les autoritats de Catalunya. Aquest dret de petició no podrà ésser exercit per cap classe de força armada, ni individualment ni col.lectivament.

Art. 33 — El Parlament finirà:

Primer: Per l'expiració del termini legal.

Segon: Abans si ho acorda el propi Parlament pel vot de la majoria absoluta dels Diputats en exercici del càrrec i en sessió especialment convocada a aquest objecte.

Tercer: Per referèndum popular d'acord amb l'article següent.

El President de la Generalitat convocarà eleccions generals tres mesos abans l'expiració del termini legal de duració del Parlament.

En els dos últims casos, el President de la Generalitat convocarà eleccions legislatives dintre dels vuit dies següents a aquell en què hagi estat declarat dissolt el Parlament, per a una data que no sigui més llunyana del seixantè dia següent.

El Parlament dissolt es reunirà amb ple dret i recobrarà la seva potestat com a Poder Legislatiu si el President de la Generalitat no convoca noves eleccions en el termini que fixa el present Estatut Interior.

Art. 34 — Per a ésser sotmesa a referèndum la proposta de dissolució del Parlament català, haurà de fer-la el President de la Generalitat o el vint per cent dels electors inscrits, en votació pública. Consultat el cos electoral, el referèndum serà ferm si la proposta és aprovada per la majoria dels electors que hagin pres part en la votació i si aquesta majoria arriba al quaranta per cent del nombre d'electors inscrits.

No es podrà fer ús d'aquest dret més d'una vegada durant la vida legal del Parlament.

El President de la Generalitat quedarà dimitit, si el referèndum ha estat demanat per ell i la seva proposta es refusada. Si la proposta és aprovada en la forma abans dita, el Parlament quedarà dissolt. En aquest cas el President haurà de convocar noves eleccions que hauran de tenir efecte dintre els seixanta dies següents.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

El Parlament no podrà presentar cap proposició de desconfiança envers el President o el Consell Executiu des del moment que sigui feta pública la iniciativa del President o sigui tramitada la proposta d'anar al referèndum fins que s'hagi efectuat la votació.

Una llei complementària de l'Estatut regularà el procediment per a formular la iniciativa i l'exercici dels drets de referèndum.

En cas que la petició del referèndum hagués obtingut més del quaranta per cent de vots dels electors inscrits s'entendrà que aquesta petició equival ja a l'aprovació de l'acord de dissolució del Parlament, sense necessitat de nova votació.

Art. 35 — Les lleis aprovades pel Parlament hauran d'ésser promulgades i publicades en el termini de trenta dies.

Art. 36 — Les lleis i els preceptes reglamentaris de caràcter general a Catalunya obligaran dintre el seu territori al cap de vint dies de llur publicació, si no disposen el contrari.

S'entendrà feta llur publicació el dia que acabi la inserció de la Llei al **Butlletí Oficial de la Generalitat.**

Art. 37 — El Parlament nomenarà, inmediatament de constituït, una Diputació de quinze Diputats i quinze suplents, integrada per representants de les diverses fraccions que el formin, en proporció al nombre de cada una d'aquelles. El President d'aquesta Diputació serà el del Parlament. Aquesta Diputació, quan el Parlament no estigui reunit, o quan estigui dissolt fins a la constitució del nou Parlament, entendrà:

Primer: De tot el que es refereix a la inviolabilitat i a la immunitat parlamentària.

Segon: De convocar el Parlament, per acord de la majoria absoluta dels que integren la Diputació Permanent.

Tercer: De resoldre respecte a les atribucions que els articles 45, 56, 71 i 74 li confereixen.

Quart: De les altres matèries que li atribueix el Reglament Interior del Parlament.

Art. 38 — Els acords de la Diputació Permanent es consideraran revocats si el Parlament no els ratifica d'una manera expressa en una de les vint sessions immediates.

CAPÍTOL II

President de la Generalitat

Art. 39 — El President de la Generalitat és elegit pel Parlament. Si en la primera votació no té majoria absoluta dels vots dels Diputats possessionats del càrrec, es procedirà a nova elecció i serà elegit el que obtindrà la majoria de vots

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

dels Diputats que prenguin part a la votació. Si cap candidat no reuneix aquesta majoria, es procedirà a nova elecció limitada als dos que n'hagin reunit més en l'anterior i quedarà elegit el que obtingui major nombre de vots.

El President cessarà normalment quan quedarà constituït un nou Parlament, davant del qual resignarà les seves funcions.

Art. 40 — El President nomena i separa lliurement els Consellers que constitueixen el Govern.

Art. 41 — El President estableix les directives generals de la política del Govern i dirigeix la seva actuació. Es responsable davant del Parlament i en cas de mancar-li la confiança haurà de dimitir.

Art. 42 — La Llei determinarà els honors i la dotació del President.

Art. 43 — No seran elegibles per al càrrec de President els eclesiàstics ni els ministres de cap confessió religiosa, ni els religiosos professos, ni els militars en servei actiu.

Art. 44 — El President dimissionari haurà de continuar en l'exercici del càrrec fins que el seu successor n'hagi pres possessió. Si per qualsevol causa no pogués continuar, la Presidència de la Generalitat serà exercida interinament pel President del Parlament, i el Vicepresident primer el substituirà en la Presidència d'aquest.

El President interí convocarà el Parlament dintre el termini màxim de vuit dies per a l'elecció del nou President.

Art. 45 — El President de la Generalitat pot delegar en un Conseller temporalment, però no parcialment, les seves funcions executives o de govern. La Delegació haurà d'ésser comunicada al Parlament o, quan aquest estigui tancat, a la Diputació Permanent.

Art. 46 — Corresponen al President fins en cas de delegació:

Primer. Les funcions de representació i la facultat de reprendre en tot moment la delegació feta.

Segon. El nomenament i la separació dels Consellers. També podrà nomenar Consellers sense Departament.

Tercer. La designació dels Directors Generals i els nomenaments per als altres càrrecs polítics de govern a proposta del Consell Executiu.

Quart: L'autorització de la lectura dels Projectes de Llei que el Govern presentarà al Parlament.

Cinquè: La promulgació de les lleis.

Sisè: La facultat de presidir el Consell Executiu sense prendre part en les seves votacions.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Art. 47 — Delegades pel President de la Generalitat les funcions executives o de govern, el Conseller Primer tindrà directament la representació del Consell Executiu davant del Parlament. Els vots de confiança o de censura no afectaran personalment el President si no són formulats d'una manera expressa.

Art. 48 — En el cas que el President no delegui les funcions executives, estarà subjecte al mateix procediment que els altres membres del Consell Executiu pel que toca a la forma de fer afectiva la responsabilitat i a la compareixença davant del Parlament.

Art. 49 — El Conseller Primer, reservada la facultat que l'apartat 6è. de l'article 46 concedeix al President de la Generalitat, presideix i reuneix el Consell Executiu.

En el cas previst en el paràgraf primer de l'article 44, exercirà la Presidència el Conseller Primer.

CAPÍTOL III
Consell Executiu

Art. 50 — El Consell Executiu o Govern es compon del President de la Generalitat i dels Consellers.

Art. 51 — El Govern fixarà la denominació i les atribucións dels Departaments.

Art. 52 — Els Consellers tindran els honors i la dotació que el Parlament determinarà.

Durant l'exercici de llurs funcions no podran intervenir directament ni indirectament en la direcció o gestió de cap empresa o associació privada de fins lucratius a Catalunya, que estigui en relacions amb la Generalitat. Una llei especial determinarà els casos d'incompatibilitat compresos en aquest article.

Art. 53 — El Govern haurà de dimitir sempre que el Parlament li negui la seva confiança, en la forma que determina l'article 30 d'aquest Estatut Interior. Aquest precepte serà també aplicable als Consellers individualment.

Art. 54 — Els Decrets i Reglaments emanats del Consell Executiu seran signats pel President i el Conseller o Consellers corresponents, i si aquell hagués delegat les seves funcions executives, els signarà el Conseller Primer per delegació.

Art. 55 — Els Consellrs hauran de sotmetre a la deliberació i decisió del Consell tots els Projectes de Llei que hagin de presentar-se al Parlament, així com també tots aquells decrets i disposicions que per excedir de les atribucions privatives d'un Departament o per llur importància siguin per la llei reservades al Consell. Als Consellers correspon l'alta direcció i representació dels serveis públics assignats als diferents Departaments.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Art. 56 — El President, quan no estigui reunit el Parlament, a proposta i per acord unànime del Govern i amb l'aprovació de les dues terceres parts de la Diputació Permanent, podrà, en casos excepcionals que requereixin una decisió urgent, establir per decret sobre matèries, la regulació de les qual correspongui al Parlament.

Aquesta disposicions tindran caràcter provisional i llur vigència estarà limitada en la forma establerta a l'article 38 d'aquest Estatut pels acords de la Diputació Permanent.

TITOL IV

Règim local

Art. 57 — Els Municipis de Catalunya seran autònoms.

Art. 58 — Per a l'organització i funcionament dels diferents serveis de la Generalitat, el territori de Catalunya podrà ésser dividit en les demarcacions que la Llei determini.

Art. 59 — Els Ajuntaments, fora dels que es constitueixin en Consell obert, seran elegits per sufragi universal, igual directe i secret, en la forma que la Llei determinarà.

La primera autoritat municipal serà nomenada per elecció directa del poble o per l'Ajuntament d'accord amb el que determinarà la Llei Municipal.

Art. 60 — La Llei determinarà les normes per les quals hauran de regir-se els Municipis segons les respectives població, importància i situació i regularà les condicions del règim de carta municipal.

Art. 61 — La Llei determinarà els mitjans econòmics dels Municipis, en quantia suficient per a atendre els serveis de llur competència, tot procurant d'arribar a la supressió dels impostos indirectes que graven els articles alimentaris.

Els Municipis tenen el dret de posseir i adquirir béns, el de tenir explotacions econòmiques i industrials i el d'administrar llur pressupost.

TITOL V

Funció judicial

Art. 62 — La justícia és administrada a Catalunya pels Jutges i els Tribunals, nomenats d'acord amb l'article 12 de l'Estatut Exterior.

Els Jutges i els Tribunals són independents en l'exercici de llur funció. No tenen altre fi que la justícia. Només estan sotmesos a la Llei.

Art. 63 — Una Llei fixarà les demarcacions territorials de Tribunals i Jutjats.

Art. 64 — La Generalitat, en allò que d'ella depengui, garanteix, als econòmicament necessitats, la gratuïtat total o parcial de la justícia.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Art. 65 — El President del Tribunal de Cassació de Catalunya serà designat per elecció.

Una llei complementària regularà el procediment i les condicions de l'elecció del president d'aquest Tribunal i la forma de procedir al nomenament dels seus magistrats i dels altres funcionaris judicials.

Art. 66 — El president del Tribunal de Cassació de Catalunya, ultra les facultats que li atribueix la Llei, tindrà la de proposar al Consell Executiu, d'acord amb la Sala de Govern,els ascensos i trasllats de jutges i magistrats, de conformitat amb les disposicions legals.

Art. 67 — La Llei establirà recursos contra la il.legalitat dels actes o disposicions emanades de l'Admistració en l'exercici de la seva potestat reglamentària i contra els seus actes discrecionals constitutius d'excès o desviació de poder.

Art. 68 — Tothom té dret, en els casos i formes determinats per la Llei, a ésser indemnitzat dels perjudicis que li siguin causats per errors judicials o delictes comesos pels funcionaris judicials nomenats lliurament per la Generalitat.

En aquest cas, la Generalitat serà subsidiàriament responsable de la indemnització.

Art. 69 — Els jutges i magistrats no podran ésser jubilats, separats ni suspesos en llurs funcions, ni traslladats del lloc que ocupin, sinó de conformitat amb les lleis.

TITOL VI

Finances

Art. 70 — El Consell Executiu de la Generalitat sotmetrà cada any al Parlament de Catalunya, abans del primer de novembre, un pressupost on constarà l'enumeració conjunta i global de les despeses i dels ingressos necessaris per a cobrir-les durant l'exercici econòmic.

El pressupost haurà d'estar aprovat abans del dia primer de gener de cada any. Si el Parlament, per causa justificada, no pot aprovar-lo abans de l'esmentada data, continuarla regint el de l'any anterior, mitjançant pròrrogues trimestrals aprovades pel Parlament, que no podran excedir de quatre.

Art. 71 — Hi haurà un sol pressupost de la Generalitat, on caldrà incloure totes les despeses i tots els ingresos. No es podrà fer ús, llevat en els casos d'excepció esmentats en el paràgraf següent, dels pressupostos extraordinaris ni crear comptabilitats ni caixes especials, exceptuant les d'amortització, que podran ésser creades en les condicions que la Llei determinarà. Aquesta prohibició no serà obstacle a la constitució i funcionament d'organismes autònoms creats pel Parlament en les condicions que aquest determini.

Unicament podran ésser autoritzats els pressupostos extraordinaris, quan els motivin raons de necessitat justificada, per la majoria absoluta del Parlament, i,

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

estant suspeses les sessions, en cas d'urgència, per un acord del Consell Executiu aprovat per la majoria absoluta de la Diputació Permanent del Parlament, requerida a aquest objecte. De l'esmentat acord caldrà donar-ne compte al Parlament tan aviat com aquest es reuneixi.

Art. 72 — Les normes legals d'aplicació dels pressupostos regiran solament mentre estigui en vigor el pressupost al qual es refereixin o a una de les seves pròrrogues.

El pressupost serà executiu un cop votat pel Parlament, i entrarà en vigor sense altra formalitat.

Art. 73 — No podrà ésser autoritzada la lectura d'esmenes al projecte de pressupost presentat pel Consell Executiu que representin augments en les despeses previstes si no van signades per vint diputats i no s'hi consigna la manera de cobrir l'augment proposat, previ dictamen favorable de la Comissió de Finances. Per a l'aprovació d'aquestes esmenes caldrà la majoria absoluta de vots de diputats possessionts del càrrec.

Art. 74 — Els crèdits sols podran ésser esmerçats per als fins de la partida que assenyali el pressupost dins el límit de la quantitat consignada; no seran permeses transferències ni ampliacions sense autorització del Parlament.

El Consell Executiu podrà, tanmateix, estant tancat el Parlament i amb l'aprovació de la majoria absoluta de la Diputació Permanent. fer ampliacions o transferències de crèdit en cas d'exigir-ho la conservació de l'ordre, calamitats públiques o una necessitat financiera urgent d'una altra naturalesa.

Tan aviat com el Parlament es reuneixi, el Consell Executiu haurà de donar-li compte dels acords presos.

Art. 75 — Les corporacions públiques de Catalunya estaran obligades a tenir aprovats els Pressupostos abans del dia primer de gener de cada any. Les pròrrogues d'aquests Pressupostos no podran mai excedir, en conjunt d'un any de durada.

La llei regularà les normes i garanties necessàries per a la formació i aprovació de pressupostos extraordinaris i per a l'emissió d'empréstits per part de les Corporacions públiques.

Art. 76 — La Hisenda de la Generalitat es nodrirà de tots els ingressos que li pertanyin privativament i dels altres que li corresponen també directament o indirectament segons les normes de relació amb la Hisenda de l'Estat a conseqüència del règim que per aquests efectes, serà aplicat a cada exercici econòmic.

Art. 77 — No podrà ésser recaptat cap impost ni contribució que no hagi estat aprovat pel Parlament o per les Corporacions legalment autoritzades per a votar-los, ni ésser exigida exacció no consignada prèviament en Pressupost. No podrà ésser concedida cap excepció ni reducció d'impostos si una llei no l'autoritza.

Art. 78 — El Consell Executiu no podrà alienar ni gravar els béns inmobles patrimonials de la Generalitat sense autorització atorgada per una llei. Aquesta mateixa llei establirà les condicions generals de la venda o cessió corresponent.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

Art. 79 — L'emissió d'emprèstits haurà d'ésser autoritzada per una llei, la qual precisarà les condicions generals de l'emissió.

Tota operació feta amb infracció de l'anterior precepte sera nulla i no obligarà la Hisenda de la Generalitat per cap concepte.

Art. 80 — Els crèdits necessaris per a satisfer el pagament d'interessos i capitals s'entendran sempre inclosos en l'estat de despeses del Pressupost i no podran ésser objecte de discussió mentre s'ajustin estrictament a les lleis que autoritzaven l'emissió.

Art. 81 — L'ordenació formal de la Hisenda de la Generalitat, tant en els ingressos com en les despeses, estarà regulada per una llei d'Administració i Comptabilitat

La mateixa llei regularà el funcionament d'un Tribunal de Comptes constituït amb independència del Consell Executiu, i estatuirà les garanties, normes i procediments per a assegurar la rendició dels comptes, la qual serà sotmesa a l'aprovació del Parlament.

TÍTOL VII

Reforma de l'Estatut Interior

Art. 82 — El present Estatut Interior podrà ésser reformat per iniciativa:

a) Del President de la Generalitat.

b) De la cinquena part dels Diputats del Parlament.

En tot cas hom determinarà a les propostes l'article o els articles que hagin d'ésser suprimits, modificats i addicionats, i aquelles seran tramitades com un Projecte de Llei.

Per la declaració de la necessitat de la reforma i per la seva aprovació, caldrà el vot favorable de les dues terceres parts del nombre dels Diputats possessionats del càrrec.

Les reformes d'aquest Estatut Interior determinades per altres reformes de l'Estatut o de la Constitució de la República seran aprovades pels tràmits d'un Projecte de Llei ordinari.

ARTICLE ADDICIONAL

Art. 83 — Per a l'aprovació d'una proposta de reforma, en el cas a) de l'article 18 de l'Estatut del 15 de setembre de 1932, caldrà el vot favorable de les dues terceres parts dels Diputats que formen el Parlament Català.

ARTICLE TRANSITORI

Durant l'any present, com a cas excepcional, en atenció al traspàs de serveis de l'Estat a la Generalitat, podrà ajornar-se la presentació del Pressupost fins al primer de desembre.

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

DISPOSICIÓ FINAL

Aquest Estatut Interior entrarà en vigor el dia de la seva publicació al **Butlletí Oficial de la Generalitat.**

Palau del Parlament, 25 de Maig de 1933».

UAB
Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

U B
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC

UAB
Biblioteca de Comunicació
Hemeroteca General
DEDOC